ĒRGĻU NOVADA ZIŅAS

Ērgļu novada pašvaldības informatīvais izdevums Nr. 1 (169) 2021. janvāris

ĪSZIŅA

Ineses Mailītes foto

SIA "Mailīšu Fabrika" vadītāja Ilze Mailīte pie Viļumsona stellēm.

✔ Latvijas Nacionālā kultūras centra Nemateriālā kultūras mantojuma padome apstiprinājusi rīkojumu par SIA "Mailīšu Fabrika" sagatavotā pieteikuma **"Aušanas prasme Pētera Viļumsona pusautomātiskajās vienpaminas stellēs" iekļaušanu Nacionālajā Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā kā Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma vērtība.**

Nemateriālais kultūras mantojums -Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma daļa, kas atspoguļo Latvijas kultūras tradīcijas un ir no paaudzes paaudzē pārmantotas, apkārtējās vides noteiktas, mijiedarbībā ar vēsturi, dabu un radošo darbību izstrādājušās zināšanas, prasmes, vērtības un rīcības modeļi, tai skaitā mutvārdu tradīcijas un izpausmes, spēles mākslas, paražas, rituāli, svētki, zināšanas par dabu un Visumu, tradicionālās amatniecības prasmes, kā arī ar iepriekš minēto saistītie instrumenti, priekšmeti, artefakti un kultūrtelpas.

Nemateriālais kultūras mantojums ir prasmes un zināšanas, kā arī tradīcijas un ieražas, ko noteikta kopiena vai grupa uzskata par svarīgu savas identitātes elementu.

Lepojamies ar SIA "Mailīšu Fabrika" par nozīmīgā apliecinājuma saņemšanu.

Informācija par informatīvā izdevuma "Ērgļu Novada Ziņas" turpmāku saturu

2020. gada 2. novembrī stājās spēkā grozījumi likumā „Par pašvaldībām", kuros iekļauts regulējums par pašvaldības informatīvo izdevumu izdošanu. Grozījumi paredz, ka pašvaldība ir tiesīga izdot informatīvu - periodisku iespiedtehnikā izdotu izdevumu, kurā tā var publicēt tikai tāda veida informāciju, kas ir noteikta likuma 6. pantā - par pašvaldību funkciju izpildi un normatīvajos aktos noteikto informāciju. No grozījumiem izriet, ka nedrīkst publicēt komerciāla satura informāciju, sludinājumus, kā arī atspoguļojumu par biedrību un citu institūciju darbību, kas nav pašvaldības struktūrvienības vai pašvaldības dibinātas iestādes. Tāpat arī izdevumā pēc iespējas jāizvairās no žurnālistikas stila materiāliem - nevarēs būt intervijas. Minētie noteikumi attiecas arī uz informatīvā izdevuma pārpublicēšanu elektroniski. Informatīvo izdevumu var izdot reizi mēnesī, un tas ir bez maksas. Grozījumi tika veikti, lai ierobežotu pašvaldības dibināt un izdot masu informācijas līdzekļus, novērstu negodīgu konkurenci mediju nozarē un pozitīvāk ietekmētu reģionālo neatkarīgo presi.

Informējam, ka Ērgļu novada iedzīvotāji savās pastkastītēs arī turpmāk reizi mēnesī saņems bezmaksas informatīvo izdevumu „Ērgļu Novada Ziņas", kurā tiks publicēta šāda informācija: domes sēžu lēmumi, pašvaldības saistošie noteikumi, grozījumi, to skaidrojumi u.c. informācija, kuras obligātu publicēšanu paredz normatīvie akti; aktualitātes pašvaldības iestāžu un struktūrvienību darbā; informācija par kultūras, sporta u.c. pasākumiem; informācija par pašvaldības plānotajiem un paveiktajiem darbiem; informācija, kas būtiska teritorijas iedzīvotājiem un cita aktuāla informācija, kuras publicēšana nav pretrunā ar iepriekš minētajiem grozījumiem likumā „Par pašvaldībām".

Informācijas speciāliste **Ilze Daugiallo**

"Pienenītes" dienasgrāmata

Decembris

Uhhh….kas šis bija par mēnesi! Tik čakls un darbīgs! Iestādes mazie rūķi ar lielo rūķu līdzdalību darīja brīnumlietas! Sagatavošanas grupas bērni pārsteiguma un prieka mirkli sagādāja arī Ērgļu aprūpes centra iemītniekiem. Liels bija prieks pašu bērnu sejās redzēt gandarījuma sajūtu par izdarīto.

Pirmsskolas iestādes katrā grupiņā bija jūtams gatavošanās process svētkiem, rotājot grupas telpas, logus, gaiteņus un pagalmu. Svētku dziesmas un dejas pieskandināja visu iestādi. Svētku piparkūku smarža no mājturības kabineta lauzās ārā pa katru iespējamo spraugu. Brīnumā mirdzošās bērnu ačteles šaudījās uz visām pusēm, cenšoties pamanīt visus iespējamos pārsteiguma momentus.

Evitas Lielupes foto

Ritas Šeibes foto

Gada noslēgumā bija grupu koncertiņi, ko ģimenēm nebija iespējams vērot klātienē, bet gan skatīties video materiālu ģimenes lokā.

Lai visas vēlmes piepildītos, ņem visskaistāko aukliņu un iesien tajā mezgliņus: mezgliņu par katru mīļu cilvēku, mezgliņu par labām domām un apņemšanos, mezgliņu par to, kas visvairāk pietrūkst, mezgliņu par visu, ko vēlies!

Man šķiet, ka mums tas izdevās, bet, ja vēl kāda vēlmīte nav iesieta, tad to vēl var paspēt izdarīt! Lai mums un jums visiem izdodas iet tikai gaišās, prieka un saules pildītās Jaunā gada takās!

Rita Šeibe, metodiķe

Gada izskaņa sociālās aprūpes centrā "Kastaņas"

Klāt jauns gads, ko katrs sagaidījām ar kluseiem sapņiem, iecerēm un jaunu apņemšanos. Taču vēl aizejošā gada izskaņā katrs domās pārcilājām gada priecīgos un ne tik labos notikumus, kā arī veiksmes un arī ne tik veiksmīgās dienas, kā arī gūtās dzīves mācības, jo šis aizvadītais gads bija pavisam citāds nekā daudzi citi iepriekšējie.

Neņemot vērā satraukumu un neziņu, kas valda visapkārt, nošķirtību no saviem tuvajiem, sociālās aprūpes centra "Kastaņas" iemītnieki savās sirsniņās gaidīja Ziemassvētku brīnumu. Paši iemītnieki kopā ar darbiniekiem darināja svētku rotājumus, cepa piparkūkas, veidoja apsveikumu kartītes, ko dāvināt mūsu draugiem un sadarbības partneriem, jo viņi, kaut attālināti, bet tomēr ir ar mums un uzmundrina mūs šajā saspringtajā laikā.

Kā katru gadu, arī šogad iemītnieki saņēma dāvanas, ko akcijas "Eņģeļu pasts" ietvaros viņiem atsūtīja labvēļi no dažādiem novadiem. Paldies visiem mīļajiem cilvēkiem, kuri atceras aprūpes centrā dzīvojošos līdzcilvēkus!

Īpašs paldies mūsu draugiem no biedrības "Ģimenes darbnīca", kuri atveda dāvaniņas ne tikai centra iemītniekiem, bet atcerējās arī par darbiniekiem. Paldies Vinetai, kura ar īpašu sirsnību katru gadu sarūpē dāvaniņas aprūpes centra dāmām, kā arī parūpējas par bezgala gardu Ziemassvētku dzērienu. Paldies SIA XTM īpašniekam Mārim, kas sagādāja mazu pārsteigumu mūsu aprūpētājām. Paldies visiem mīļajiem cilvēkiem, kuri mums saka labus vārdus un vēl laba vēlējumus!

Šogad Ziemassvētkus sagaidījām bez ciemiņiem, bez koncertiem, bet sirsnīgā gaisotnē, iemītniekiem kopā ar darbiniekiem sanākot pie kafijas galda. Aprūpes centra darbinieki bija sagatavojuši nelielu uzvedumu ziemas noskaņā un arī paši iemītnieki tika iesaistīti jautrā aktivitātē. Iemītniekiem bija jautri vērot darbiniekus citādā veidolā, nekā ierasts ikdienā. Pasākuma gaitā tika suminātī arī aizgājušo mēnešu jubilāri. Kopā būšana izvērtās par jauku, sirsnīgu pasākumu, kas ievilkās līdz vēlai pēcpusdienai.

Gada pēdējā dienā patiesu pārsteigumu "Kastaņu" iemītniekiem sagādāja puiši no SIA „Conatus BIOenergy", kuri pavisam negaidīti uzdāvināja īstu salūtu. Paldies!

Šis ir savāds laiks, kas liek mums pārskatīt savas vērtības, tādēļ vairāk mīlēsim, domāsim un rūpēsimies par saviem līdzcilvēkiem, viņu drošību un veselību. Reiz Māte Terēze ir teikusi: "Šajā dzīvē mēs nespējam paveikt lielus darbus. Taču mēs spējam paveikt mazus darbus ar lielu mīlestību." Arī daba šoziem mūs lutina ar baltu sniedziņu, kas raisa gaišākas domas un cerības, ka viss būs labi…

E. Vaskas, sociālās aprūpes centra "Kastaņas" sociālās darbinieces, teksts un foto

ĒRGĻU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOMĒ

Pārskats par 2020. gada decembra domes sēdē lemto

Sēdes norise tiek fiksēta audioierakstā, kuru var noklausīties pašvaldības mājaslapā www.ergli.lv

22. decembra domes kārtējā sēdē:

✔ Pieņēma Ērgļu novada pašvaldības domes saistošos noteikumus Nr. 9 "Grozījumi Ērgļu novada pašvaldības domes 2020. gada 23. janvāra saistošajos noteikumos Nr.1 „Par Ērgļu novada pašvaldības budžetu 2020. gadam"".

✔ Nolēma slēgt apbūves tiesību zemes nomas līgumus ar diviem zemes īpašniekiem, uz kuru zemes tiks īstenots projekts "Strūves ģeodēziskā loka punkta "Sestukalns" publiskās infrastruktūras izbūve un virtuālā skatu torņa izveide".

✔ Apstiprināja Ērgļu novada sociālās aprūpes centra maksas pakalpojumus: ar 2021. gada 1. martu - uzturēšanās maksa vienai personai 20,00 EUR/dienā; no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim - piemaksa ēdināšanas pakalpojumam Ērgļu novada SAC darbiniekiem par vienu ēdienreizi 0,24 EUR; ar 2021. gada 1. janvāri - ēdināšanas pakalpojums četras ēdienreizes vienai personai - 3,40 EUR/dienā.

✔ Nolēma izslēgt no Ērgļu novada pašvaldības grāmatvedības uzskaites Ērgļu novada sociālās aprūpes centra parādnieku parādus sakarā ar parādu piedziņas neiespējamību divām personām par kopējo summu 289,64 EUR.

✔ Pieņēma Ērgļu novada pašvaldības domes saistošos noteikumus Nr.10 "Grozījumi 2015. gada 26. martā pieņemtajos saistošajos noteikumos Nr. 6 "Kārtība, kādā piešķirami un izmaksājami Ērgļu novada pašvaldības pabalsti"".

✔ Pieņēma Ērgļu novada pašvaldības domes saistošos noteikumus Nr.11 "Grozījumi 2015. gada 26. martā pieņemtajos saistošajos noteikumos Nr. 5 "Sociālās palīdzības pabalstu piešķiršanas noteikumi Ērgļu novadā"".

✔ Pieņēma Ērgļu novada pašvaldības domes saistošos noteikumus Nr.12 "Grozījumi Ērgļu novada pašvaldības domes 2017. gada 26. janvārī pieņemtajos saistošajos noteikumos Nr. 2 "Par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par maznodrošinātu Ērgļu novada pašvaldībā"".

✔ Pieņēma Ērgļu novada pašvaldības domes saistošos noteikumus Nr.13 "Grozījumi Ērgļu novada pašvaldības 2015. gada 26. marta saistošajos noteikumos Nr.7 "Par īpašuma izvērtēšanu, nosakot ģimenes atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam"".

✔ Nolēma turpināt segt no Ērgļu novada pašvaldības budžeta līdzekļiem ēdināšanas (pusdienu) izmaksas visiem Ērgļu vidusskolas un Ērgļu novada pirmsskolas izglītības iestādes "Pienenīte" audzēkņiem.

✔ Pieņēma Ērgļu novada pašvaldības domes saistošos noteikumus Nr.14 "Par sabiedrisko kārtību Ērgļu novadā".

✔ Nolēma atsavināt kustamo mantu - automašīnu OPEL VIVARO un automašīnu HYUNDAI GETZ, nododot utilizācijai.

✔ Pieņēma Ērgļu novada pašvaldības domes saistošos noteikumus Nr.15 "Grozījumi Ērgļu novada pašvaldības 2019. gada 30. maija saistošajos noteikumos Nr.2 "Decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtība"".

✔ Pieņēma Ērgļu novada pašvaldības domes saistošos noteikumus Nr.16 "Grozījumi Ērgļu novada pašvaldības 2017. gada 26. oktobra saistošajos noteikumos Nr.8 "Par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas un lietošanas kārtību Ērgļu novadā"".

Informāciju sagatavoja pašvaldības sekretāre **S. Māliņa**

Varbūt noder?

2021. gads ticis jau pāri janvāra pusei. Es nemainīgi ticu, ka šogad būs daudz laba, veselīga, priecīga un laimīga. Ticu, ka ar to, kas tāds nebūs, mēs gribēsim un varēsim veiksmīgi tikt galā.

Atgādināšu par dažām lietām, par kurām ir runāts, rakstīts, bet ikdienā izrādās, ka informācija tomēr kaut kur "noplūdusi" vai cilvēkam tajā brīdī nav bijusi nepieciešama un tāpēc nav ielāgota.

Līdz 2021. gada 7. februārim valstī izsludināta ārkārtējā situācija. Šajā laikā bāriņtiesas funkcijas, tiesības un pienākumi paliek nemainīgi, vienlaikus tiek izvērtēta katra jautājuma steidzamība un risināšanas veids. Bāriņtiesa konsultācijas pēc iespējas sniedz attālināti. Ja nepieciešama tikšanās klātienē, tas notiek pēc iepriekšēja pieraksta, ievērojot visus epidemioloģiskos drošības pasākumus.

Iedzīvotāji aicināti bāriņtiesai adresētos iesniegumus nosūtīt elektroniski uz e - pastu: barintiesa@ergli.lv, sazināties telefoniski - 64871453, 26406289 vai ievietot bāriņtiesai adresētos iesniegumus un citus dokumentus pie domes ēkas ārsienas novietotajā pastkastītē.

Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu Nr. 655 bāriņtiesa lietas var izskatīt un lēmumus pieņemt bāriņtiesas sēdē rakstveida procesā (bez personu klātbūtnes), ja tā nav atzinusi par nepieciešamu lietu izskatīt mutvārdu procesā. Institūcija rakstveida procesa būtībai atbilstošā veidā nodrošina procesa dalībniekiem tādu pašu tiesību apjomu kā mutvārdu procesā. Ja lietu izskata rakstveida procesā (bez personu klātbūtnes), bāriņtiesa nodrošina iepazīšanos ar šīs lietas materiāliem attālināti. Bāriņtiesa triju darbdienu laikā pēc personas parakstīta attiecīga pieteikuma saņemšanas nosūta uz personas norādīto e-pasta adresi skenētas lietas materiālu kopijas, tādējādi nodrošinot iespēju iepazīties ar lietas materiāliem vai iegūt kopiju.

Par uzturlīdzekļiem 2021. gadā.

Pieaugot minimālajai algai, no 2021. gada palielinās minimālo uzturlīdzekļu apmērs, kas katram vecākam ir jānodrošina savam bērnam. Vienlaikus svarīgi zināt, ka izmaksu apmērs no Uzturlīdzekļu garantijas fonda (turpmāk - UGF) paliek nemainīgs.

Tātad 2021. gadā minimālais uzturlīdzekļu apmērs:

bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 125 eiro, bet izmaksa no UGF - 107,5 eiro;

bērnam no 7 gadu vecuma līdz pilngadībai - 150 eiro, bet izmaksa no UGF - 129 eiro.

Pilngadīgai personai, kura iegūst pamatizglītību, vidējo izglītību, arodizglītību vai speciālo izglītību, uzturlīdzekļi no UGF tiek izmaksāti līdz izglītības iegūšanas brīdim, bet ne ilgāk kā līdz 21 gada vecuma sasniegšanai.

Iespējams, ka daudziem vecākiem rodas jautājums - kāpēc atšķiras uzturlīdzekļu apmērs? Skaidrībai - 2020. gadā ir stājušies spēkā grozījumi Uzturlīdzekļu garantijas fonda likumā, kas paredz, ka valsts garantēto uzturlīdzekļu apmērs ir konstanta summa, kuru neietekmē izmaiņas minimālās algas apmērā. Tātad valsts garantēto uzturlīdzekļu summa būs mazāka nekā minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jāmaksā vecākiem.

Sociālais atbalsts bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, kuri sasnieguši pilngadību.

Sākot ar 2021. gada 1. janvāri, bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem ir paredzēts:

- vienreizējs pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai - 218 eiro;
- vienreizējs pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai, ja ir invaliditāte kopš bērnības - 327 eiro;
- ikmēneša pabalsts, ja mācās -109 eiro;
- ikmēneša pabalsts, ja mācās un ir invaliditāte kopš bērnības - 163 eiro;
- pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei - 820,05 eiro.

Valsts nodrošināta juridiskā palīdzība

Darba ikdiena parāda, ka ir gadījumi, kad iedzīvotājam ir vajadzīga juridiskā palīdzība, kura vairs nav bāriņtiesas kompetencē, un tad cilvēks atmet ar roku problēmas risināšanai, atrunājoties - "ko tad es", "man nav tādas naudas advokātam", "nesaprotu un nevarēšu to izdarīt"… Lielāko tiesu šādos gadījumos izrādās, ka cilvēkam ir maznodrošinātas vai trūcīgas personas statuss. Un tas dod iespēju saņemt valsts nodrošinātu juridisko palīdzību. Izmantojiet šo lielisko iespēju!

Saudzējam sevi un savus tuviniekus, esam saprotoši un pozitīvi!

Lai balts janvāris!

Vineta Bagatska, Ērgļu novada bāriņtiesas priekšsēdētāja

Par padarīto Ērgļu novada labiekārtošanā 2020. gada laikā

Lielu daļu no darba laika ir nepieciešams pakārtot regulārajiem uzturēšanas un sakopšanas darbiem gan uz Ērgļu novada pašvaldībai piederošajiem autoceļiem, gan uz Ērgļu ciema teritorijai piederošajām teritorijām. Bet paralēli tāda veida darbiem 2020. gada laikā ir izdevies paveikt arī cita veida darbus un projektus.

Pēc Rīgas ielas gājēju celiņu pabeigšanas 2020. gadā ļoti svarīgi Ērgļu novada pašvaldībai bija iegādāties komunālo tehniku un tam nepieciešamos darba rīkus, kas jau esošajiem pašvaldības darbiniekiem varētu palīdzēt teritoriju uzturēšanā kārtībā gan ziemas, gan vasaras sezonā. Noslēdzoties konkursam, Ērgļu novada pašvaldībai tika piegādāts AVANT minitraktors ar dažādiem darbarīkiem. Šāda veida komunālās tehnikas iegāde ir racionālākais risinājums veiksmīgai teritoriju uzturēšanai. Primārais uzdevums būs ietvju tīrīšana gan ziemas, gan vasaras sezonā, ietvju kaisīšana un teritoriju appļaušana un kopšana. Ja tas viss veiksies raiti, ar šiem traktoriem var veikt arī daudz citus darbus, jo agregātu klāsts, ko šie traktori var darbināt, ir ļoti liels.

Parka ielas 7 teritorijā arī šogad ar jaunām iekārtām tika papildināts gan bērnu āra rotaļu laukums, gan āra vingrošanas laukums. Bērnu rotaļu laukumu papildināja divas jaunas iekārtas aktīvai atpūtai ārā, bet āra vingrošanas laukumā tika uzstādīti pieci jauni āra trenažieri dažādu muskuļu grupu trenēšanai. Meža dienu projekta ietvaros tika uzstādīts no kokmateriāliem veidots stāvsols.

Kā katru gadu, arī 2020. gadā tiek regulāri atjaunotas un uzkoptas apstādījumu dobes Ērgļu ciema teritorijā. Parka ielas 7 teritorijā apkārtējās vides uzlabošanai tika iestādīti dažādi koki un izveidota jauna apstādījumu dobe.

Rīgas ielā 5 (estrādē) ir nomainīti koka pakāpieni, izvietotas vairākas kameras šajā teritorijā kārtības uzturēšanas nolūkos.

Priežu ielai pēc projekta izstrādes tika izbūvēta sadzīves kanalizācija, lai varētu turpināt ielas sakārtošanu un izbūvēt asfalta segumu.

Uz vairākiem pašvaldības autoceļiem no valsts ikgadējā piešķirtā finansējuma 2020. gadā tika paveikti grāvju rakšanas darbi, kā arī secīgi tiek uzlabots ceļu tehniskais stāvoklis, atjaunojot grants segumu uz tiem. Pašvaldības autoceļi, kas 2020. gadā tika visvairāk uzlaboti, ir Kaķarags - Spēliņi; Grīvas - Vārpas; Kaivēni - Brantēni - Sausnējas pag.; Zarini - Aizpurvi - Veģeri - Ērgļi; Kaķarags - Beitiņi - Jaundalbi; Ziediņi - Paņķēni. 2021. gadā turpināsies gan šo, gan citu pašvaldības autoceļu uzlabošana. Pabeigta darbu pirmā kārta uz pašvaldības autoceļa Nr.11 Rīgas iela - Sauleskalna kapi - Cēsu iela, kur 380 m garumā ir paveikti dažādi zemes klātnes darbi, ceļa konstrukciju darbi un asfalta apakškārtas izbūve. 2021. gadā ir paredzēts, ka tiks pabeigta otrā asfalta kārtas izbūve, satiksmes aprīkojuma uzstādīšana un zemes līdzināšanas darbi.

2020. gadā uz pašvaldības autoceļa Nr.15 Grīvas - Vārpas ir izdevies izpildīt kādus 70 procentus no projektā paredzētajiem darbiem. Gandrīz visa objekta garumā ir izdevies atjaunot ceļa segumu, ieskaitos apakškārtas izbūvi. Izrakti vai atjaunoti esošie grāvji, pabeigta caurteku izbūve vai atjaunošana. Pilnīgai objekta pabeigšanai vēl atlikusi seguma izbūve un dažādi zemes klātnes darbi, satiksmes aprīkojuma uzstādīšana.

Reinis Braķis, Ceļu uzturēšanas dienesta vadītājs

Ilzes Daugiallo foto

Aizvadītais gads dzimtsarakstu nodaļā

Gada sākums ikkatram ir īpašs, kad mēdzam atskatīties uz padarītajiem darbiem, norāt sevi par pastrādātajām blēņām un uzlavēt par panākumiem. Arī dzimtsarakstu nodaļa ir atskatījusies uz 2020. gadu.

2020. gadā Ērgļu novadā ir reģistrēti 12 bērniņu dzimšanas fakti, no tiem sešas meitenes un seši zēni. Vecāki ir vēlējušies saviem bērniņiem dot gan vienu, gan arī divus vārdus. Ir novērojama tendence, ka vecāki saviem bērniem dod kādreiz populāros, bet sen jau aizmirstos vārdus. Novēlu jaunajiem vecākiem šajā gadā tikai prieka pilnus mirkļus!

2020. gadā gredzenus mija 14 pāri. Laulības notika dzimtsarakstu nodaļas telpās vai ārpus tām. Divas laulību ceremonijas notika valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas laikā, ievērojot visus piesardzības pasākumus. Arī šobrīd ir iespējams veikt laulību reģistrāciju, taču tas ir iespējams, klātesot tikai personām, kuras vēlas noslēgt laulību, un diviem pilngadīgiem lieciniekiem, nodrošinot personu savstarpējo divu metru distanci, lietojot mutes un deguna aizsegus, kā arī ievērojot citus valstī noteiktos sociālās distancēšanās un epidemioloģiskās drošības pasākumus.

2020. gadā mēs atvadījāmies no 57 novadniekiem, mirušas 30 sievietes ar vidējo mūža ilgumu - 78 gadi un 27 vīrieši ar vidējo mūža ilgumu - 74 gadi.

2020. gadā tika šķirtas trīs iepriekšējos gados Ērgļu novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrētas laulības.

Tāpat 2020. gadā tika turpināta kāda skaista tradīcija, kas aizsākās pirms pieciem gadiem. Tika godināti iepriekšējā gadā, kā arī 2020. gada pirmajā pusgadā dzimušie Ērgļu novadnieki pasākumā "Esi sveiks, mazais novadniek!". Katrs pasākuma dalībnieks tika pie īpašas dāvaniņas no Ērgļu novada pašvaldības -sudraba karotītes ar tajā iestrādātu Ērgļu novada ģerboni. Jaunajā gadā ikvienam vēlu izturību, iecietību, veselību, mīlestību, rast laimi un prieku ikdienībā. Saule aust katru rītu.

Baiba Bukovska, Ērgļu novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja

Klāva Andriksona foto

ĒN Skolu Ziņas

Ērgļu novada skolu izdevums 2021. gada JANVĀRIS Nr. 1 (201)

Redaktores sleja

Jauns gads pilns ar iespējām, jauns sākums, kāpjam pāri starta līnijai un enerģijas, prieka, aizrautības pilni triecamies 2021. gadā.

Atstājam visas bēdas un nelaimīgos brīžus 2020. gadā, bet paņemam līdzi visu nepieciešamo, laimi, prieku, enerģiju lielajam ceļojumam, kas ir 2021. gads.

Atskatoties uz iepriekšējā gada notikumiem, kādi nu kuram tie ir bijuši, esam tomēr daudz paveikuši. Kāds ir sasniedzis sen izdomātu mērķi, kāds paveicis lielus darbus un īstenojis savas ieceres, cits vienkārši atguvis spēkus jauniem plāniem. Lai gan pagājušais gads ir atņēmis daudzas lietas, nenoliedzami, tas ir arī daudz devis, protams, katram tas ir kas cits, jāprot vien raudzīties uz to visu no gaišās puses.

Bet ko nu vairs, kas bijis, tas bijis. Ķersimies vērsim pie ragiem un būsim stipri, apņēmības pilni un ar spēju paveikt jebko un pat neiespējamo. Lai vērša gads mūsos ievieš drosmi, spēku un enerģiju, kāda piemīt un atrodama šajā stipriniekā!

Novēlu ikvienam šogad izmēģināt ko jaunu, atklāt vēl neatklāto, būt radošiem un iztēles bagātiem, paiet bailēm un raizēm garām un doties pretim aizraujošajam un tam, kas liek sirdij pukstēt divreiz ātrāk.

Lai viss izdodas, lai sejās ir smaids, lai rodas neaizmirstamas atmiņas!

Visiem veiksmīgu un izdevušos Jauno gadu!

Signe Solovjeva, 10. klases skolniece

Piemiņai
Veronika Pāpe
1933 - 2021

Jaunais gads atnesis skumju ziņu par ilggadējās Ērgļu vidusskolas pedagoģes aiziešanu mūžībā. Pati skolotāja savulaik teikusi, ka 25 darba gadi Ērgļos aizskrējuši kā īss mirklis un devuši lielu gandarījumu. Krievu valodas skolotāja, klases audzinātāja audzināmajām klasēm palikusi prātā kā liela ceļotāja. Ar skolēniem kopā būts gan Maskavā un Odesā, gan Karpatos un Krimā.

Neatņemama skolotājas mūžā ir bijusi darba, zemes mīlestība, dārzs ir bijis viņas sapnis no agras bērnības. Jau esot pensijā, aizrautīgi eksperimentējusi ar augļu kokiem, audzējusi puķes un visā dāsni dalījusies ar līdzcilvēkiem.

Neatņemama skolotājas dzīves daļa bija interese par Latvijas un pasaules notikumiem, par Ērgļu vēsturi un cilvēkiem, par savu skolu un bijušo kolēģu gaitām.

Pēdējās ardievas skolotājai saka

Ērgļu vidusskolas kolektīvs

Tiešsaistes stundu norise

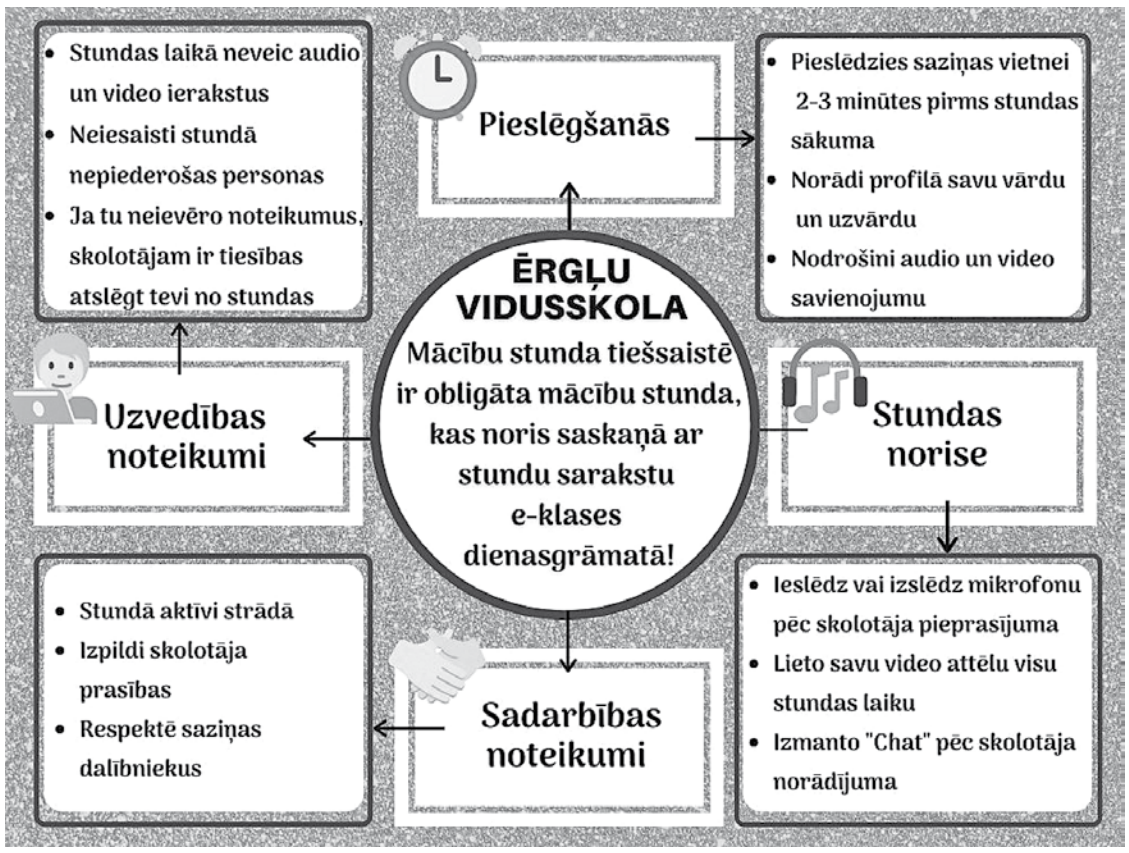

Attālinātā mācību procesa laikā arvien vairāk stundu Ērgļu vidusskolā notiek tiešsaistē. Lai skolēniem vieglāk būtu izprast vielu, uzdot tūlīt jautājumus par nesaprotamo, ir izstrādāti noteikumi, kuri atspoguļoti infografikā veiksmīgai, vērtīgai stundas norisei.

Diemžēl daļa skolēnu pēc vairākkārtējiem skolotāju lūgumiem pieslēgties ar video to nedara. Līdz ar to pedagogiem nav pārliecības par skolēna aktīvu mācību darbu vai pat klātbūtni stundā.

Lūgums vecākiem - iedrošināt bērnus pieslēgties stundām pilnvērtīgam darbam, izmantojot pēc skolotāju norādījuma audio vai video pieslēgumu. Būsim saprotoši un iecietīgi! Veiksmīgu jauno mācību gadu! Spēku un interesi jaunos procesus iespējami pielāgot sevis pilnveidei, nevis ļauties apstākļu varai.

Inese Šaudiņa,
Ērgļu vidusskolas direktore

Attālināto mācību *blaknes*

Sveicieni visiem jaunajā 2021. - VĒRŠA - gadā. Tomēr vēlos vēl atskatīties uz skolas dzīvi 2020. - ŽURKAS - gadā.

Gada sākums bija kā ierasts: ar atkalredzēšanos pēc ziemas brīvlaika, ar vecāku nedēļu skolā, ar ziemas sporta dienu, ar skolēnu domes pasākumiem un, protams, ikdienas mācību procesu skolā, līdz marta beigās arī mums Latvijā nācās sastapties ar vīrusu, kādu iepriekš tikai fantastikas filmās bijām redzējuši. Sākums visās jomās bija haosa un baiļu pilns, mācību process saraustīts, nepilnīgs. Skolēni, vecāki un skolotāji apjukuši, tomēr apņēmības pilni mācību vielu apgūt.

Nu jau mums ir gandrīz gads aiz muguras, kad mēģinām sadzīvot ar šī vīrusa izraisītajām sekām. Vairs neesam nekādi iesācēji vai, kā tautā saka: "Ne pirmo reizi ar pīpi uz jumta". Gan skolēniem, gan vecākiem nu jau ir pieredze. Skolotājiem ir dotas zināmas vadlīnijas un iegūtas prasmes, kā veiksmīgāk nodot skolēnam zināšanas savā mācību priekšmetā. Šajā laikā skolēniem ir iegūta ļoti laba pieredze, gan kā plānot savu laiku, gan kā sistematizēt mācību procesu. Apgūta patstāvība un datorzinības, kā arī jaunas datorprogrammas. Šis laiks ir palīdzējis tiem, kuriem veicas labāk apgūt vielu klusumā, pilnībā koncentrējoties, tiem, kuriem, kā saka "mājas sienas palīdz".

Tomēr šim laikam ir dažas ne sevišķi labas "blaknes":

• Tā kā pārsvarā viss mācību process tiek balstīts darbā ar datoriem, tad skolēniem stipri tiek bojāta redze, jo tik atbilstošu apgaismojumu kā skolas klasē mājās ir grūti nodrošināt, un arī bērni to ne vienmēr vēlas. *Redzes problēmas vienai daļai - garantētas.*

• Laiks, ko bērni pavada pie datora mācoties, ir ļoti grūti atšķirams un atdalāms no laika, ko pavada pie datora, spēlējot datorspēles vai "sērfojot" internetā. Vecākiem, atrodoties darbā, to nav iespējams izkontrolēt un limitēt. *Datoratkarība vienai daļai - garantēta.*

Sanija Lielupe, 9. klases skolniece

• Fiziska un regulāra izkustēšanās mācību procesa laikā un telpu regulāra izvēdināšana kā skolā mājās lielākoties nenotiek. Brokastīs un pusdienās priekšroka tiek dota baltmaizei ar desu un kečupu vai majonēzi, nevis vecāku atstātajai zupai, kura jāuzsilda. Kur nu vēl tik sabalansētai pusdienu maltītei kā bija skolā. Līdz ar to *liekā svara problēmas un depresīvs noskaņojums vienai daļai - garantēts.*

• Tiešsaistes stundu laikā ne visi skolēni ir redzami un dzirdami datorekrānos, līdz ar to nav iespējams skolotājam novērot, vai skolēns ir vielas apguves procesā iesaistījies vai tikai fiktīvi piedalās procesā. Līdz ar to vienai daļai *"dziļi robi" zināšanās un zems novērtējums pārbaudes darbos - garantēti.*

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, mūsu bērniem var nebūt tik spoža nākotne, kā mēs, vecāki, to esam iedomājušies un vēlamies. Tomēr to visu vēl varam mainīt. **Tā kā vīruss tik ātri neatkāpjas, tad jārīkojas un jāpielāgojas laikam ir mums:**

Sanija Lielupe, 9. klases skolniece

• Mēģinām atdalīt bērna darba zonu, ēšanas zonu un gulēšanas zonu. Vēdinām bērnu istabu un rūpējamies par gaišu un siltu darba vidi.

• Maksimāli sekojam tam, ko bērni dara telefonos un datoros - runājot, skaidrojot, limitējot internetu, aizraujot viņu uzmanību ar ko labāku (ejam kopā dabā īsā pārgājienā, kopā makšķerējam, uzkurinām ugunskuru).

• Mudinām iet svaigā gaisā: slidot, slēpot, šļūkt no kalna, iet uz parka trenažieriem, tikties ar kādu draugu, klasesbiedru, pastaigāties pa svaigu gaisu un vērot gada laiku izmaiņas dabā. Liekam sanest malku mājā, iztīrīt taciņas no sniega, papildināt ar barību putnu barotavas, aiziet uz veikalu pēc pārtikas utt.

• Veikalā pērkam veselīgākus un kvalitatīvākus pārtikas produktus un ar tiem pildām ledusskapi. Piedomājam un biežāk gatavojam ēdienu, kurš garšo visiem mājas iemītniekiem un ko ir iespējams uzsildīt arī bērnam pašam. Gatavojam kopā ar bērniem dažādus vienkāršus ēdienus (vārīti griķi, rīsi, cepti vai vārīti kartupeļi, ceptas vai vārītas olas, uzvārīti cīsiņi, tomātu, gurķu salāti ar krējumu, pankūkas, dažādas vārītas putras utt.), tādējādi apmācot un pavadot laiku kopā.

• Sekojam e-klasē līdzi mūsu bērnu sekmēm, palīdzam un mudinām skolēnam neskaidrību un neveiksmju gadījumā sazināties un gūt konsultāciju no priekšmeta pasniedzēja. Arī skolotāji ir ļoti ieinteresēti sava mācību priekšmeta labā apguvē un skolēna zināšanu līmeņa paaugstināšanā.

• Pats svarīgākais mūsu uzdevums ir radīt atšķirību starp bērna darba dienu un brīvdienām. Viņiem šobrīd ir ļoti grūti saplānot savu ikdienu un telpu ap sevi, jo tur, kur viņi atpūšas, tur viņi arī strādā, nereti arī pusdieno un guļ.

Man pašam visvairāk pietrūkst klātesamības sajūtas savā skolā, skolas sabiedriskās dzīves, skolas "tusiņu", skolēnu un viņu blēņu, skolotāju un viņu kārtības, skolas darbinieku un viņu gādības, bet:

ir tā, kā ir, un ar to mēs noteikti tiksim galā lieliski!

Aivis Masaļskis, skolas padomes priekšsēdētājs

Novēlējumi Jaunajā gadā

„Baltu, sniegotu visiem Jauno gadu! Lai jūsu labos novēlējumus vējš saveļ sniega virpulī un aiznes zvaigznēs!"

Samanta Kārkliņa, 10. klases skolniece

***

„Lai Jaunais gads atnes prieku sejā, laimi sirdī, veiksmi darbā!"

Telma Luīze Zača, 10. klases skolniece

***

„Dzīve nav saistīta ar gaidīšanu, cerēšanu un vēlēšanos, tā ir darīšana, būšana un kļūšana. Neatkarīgi no tā, kas noticis pagājušajā gadā, jaunais gads nes jaunu sākumu. Jebkuram no mums ir dota otrā iespēja, lai dotos pārliecinoši savu sapņu virzienā. Lai panākumiem un pārsteigumiem pilns jaunais - 2021. - gads!"

Sabīne Cielava, 10. klases skolniece

***

„Lai jaunais gads jums laimi nes un veselību arī. Novēlu dzīvesprieku un bagātību!"

Anda Andriksone, 8. klases skolniece

***

„Lai katru dienu katram no jums ir optimisms, radošas iecceres, cerība un mīlestība jauniem darbiem un sapņiem!"

Daila Kalniņa, 10. klases skolniece

***

„Lai Jaunajā gadā sapņi piepildās! Novēlu tiekties pēc saviem mērķiem! Priecīgu, veiksmīgu un veselīgu 2021. gadu!"

Laura Gunita Lapiņa, 8. klases skolniece

***

„Jauns gads, jauns sākums. Kāpsim pāri starta līnijai, tieksimies 2021. gadā, apņēmības pilni izbaudot ceļu, katrs pretim saviem mērķiem un sapņiem. Raudzīsimies, kādus piedzīvojumus pa ceļam satiksim un cik daudz jaunu atmiņu gūsim. Galvenais neatskatīties atpakaļ, bet gan uz priekšu. Prom visu veco, lai nāk iekšā jaunais! Lai valda prieks, sajūsma, drosme! Lai katra ceļš līdz savam finišam nes visu iecerēto un vēl!"

Signe Solovjeva, 10. klases skolniece

Kristīne Annna Prauliņa, 8. klases skolniece

Attālinātās mācīšanās laika anekdotes

Kazahstāna atrodas Āzijas vidū, Uzbekistāna atrodas zem Kazihstānas, Turkmenistāna atrodas zem Uzbekistānas, Kirgistāna atrodas blakus Kazahstānai un Uzbekistānai, Tadžikistāna atrodas zem Kirgistānas.

***

Ja iedzīvotāju skaits vairosies strauji, tad mirstībai nesanāks to visu normalizēt.

***

Skolēniem uzdots pildīt pārbaudes darbu portālā *uzdevumi.lv.* Daži no uzdevumiem jāpilda uz papīra, jānofotografē un jāpievieno darbam. Pēc pārbaudes darba izpildes skolotāja saņem vēstuli no skolēna: "Es pārbaudes darbā nevarēju izpildīt pēdējos divus uzdevumus, jo neesmu mājās un atrodos mašīnā. Tādēļ uzzīmēt un papīru atrast bija neiespējami."

***

Skolēns sūta izpildītos mājasdarbus: šis ir - matemātika,
šis ir - latviešu valoda,
šis ir - angļus valdošās mājasdarbs.

***

Skolotāja **uzdod noskatīties** video „98 iemesli, kāpēc apmeklēt Latviju". No skolēna vēstules: "Nevarēju tik daudz izdomāt. Man sanāca tikai 50. Vai tiešām bija jāmeklē 98 iemesli?"

Mērķi - to izvirzīšana un piepildīšana

Beidzot ir pienācis visu tik ļoti gaidītais 2021. gads, kas solās realizēt pagājušā gadā radušās cerības saistībā ar notikumiem visā pasaulē. Lai arī 2021. gads iekļauj sevī savādāku kārtību dažādās nozarēs ikdienā un nozīmīgos globālos notikumos nekā pirms pandēmijas sākšanās, tomēr tas nav apstādinājis cilvēkus plānot sasniedzamos mērķus jaunajam gadam. Par spīti tam, ka jaunais gads jau ir sagaidīts un daudzi kā mērķu uzsākšanas dienu izvēlas kādu nozīmīgu vai mēneša 1. datumu, alternatīva var būt neparastā februāra mēneša sākums. Turklāt mērķis var būt labāk sasniedzams, ja tas tiek pienācīgi izstrādāts, neņemot vērā tā sākšanas dienu. Vienīgi paliek jautājums, kā atbilstoši izstrādāt mērķi? Un kā to piepildīt?

Interneta vietnē *mindtools.com* kā vienu no mērķa izvirzīšanas zelta likumiem min - izvēlies mērķus, kas motivē tevi - tādus mērķus, kas personīgi ir svarīgi un nozīmīgi, kas piepildīti dos patiesu apmierinājumu un labsajūtu. Primāri ir jāizveido „plaša ainava" ar nākotnē plānotajiem punktiem un apstākļiem un jāidentificē, kādi mērķi jāizvirza, lai šie plāni tiktu sasniegti. Jāsecina, kādi rezultāti no šiem mērķiem uzplauks. Protams, jāaizdomājas arī par mazākiem mērķiem.

Mērķu izvirzīšanai var noderēt arī vairākās mājaslapās jau minētā *mindtools.com*, kā arī skolā izskanējušā SMART (no angļu valodas tulkojumā - gudrs) mnemonika, kur burts „S" apzīmē *Specific (or Significant)* - specifisks vai nozīmīgs; „M" - *Measurable (or Meaningful)* - izmērāms vai jēgpilns; „A" - *Attainable (or Action-Oriented)* - sasniedzams vai vērsts uz darbību; „R" - *Relevant (or Rewarding)* - būtisks vai atalgojošs; „T" - *Time-bound (or Trackable)* - ar noteiktu laiku vai izsekojams.

Vārdos ir spēks, un arī mērķu piepildīšanā var palīdzēt tas, kā izvēlētos mērķus noformulē. *Mindtools.com* un *lucidchart.com* mājaslapās atzīmē, ka mērķus reālākus var padarīt to uzrakstīšana uz papīra. Turklāt ieteicams ir tādu vārdu salikumu kā „es vēlētos" vai „es varētu" vietā **pārliecināti un apņēmīgi izmantot vārdu „izdarīšu".** Un šos mērķus pie reizes jāpārvērš arī par atgādinājumiem jebkurā veidā, lai tie varētu šādi kalpot katram - pielīmēt zīmīti pie ledusskapja, uzstādīt modinātāju/atgādinātāju viedtālrunī utt.

Lieliem, nozīmīgiem un/ vai ilgtermiņa mērķiem var noderēt sastādīts darbības plāns. Šo plāna punktu izdomāšana un vēlāk atzīmēšana par paveiktiem var atgādināt, ka pa maziem vai lielākiem solīšiem jūs tuvojaties sava mērķa sasniegšanai un arī ka katrs mērķis neparādās no zila gaisa, bet gan tas ir rūpīgi jāattīsta un jāiepazīst.

Kā pēdējais solis, kas papildina iepriekšējos padomus, ir absolūti tiešs - pie saviem mērķiem ir jāpieturas un jāaug kopā ar tiem, tos nevajag atmest kādas neveiksmes dēļ.

Novēlu uzdrošināties izsapņot un izvirzīt lielus mērķus, kas liks augt un attīstīties katram personīgi un arī sabiedrībai kopumā.

Izmantoti materiāli no mindtools.com, lucidchart.com

Katrīna Rešņa, 10. klases skolniece

Baudīsim ziemu!

Slēpes tevi gaida!

Pēc dažu gadu niķošanās ziema tomēr nolēmusi atkal piestāt Ērgļos. Vieglais sals, sniega kārta, kas sedz novada laukus, nemierīgus darījuši aktīvos ērglēniešus - jāmeklē slidas un slēpes.

Ja nu ir vēlme izkustēties, bet inventāra mājās nav, to var īrēt Ērgļu vidusskolā (Ērgļu vidusskolas skolēniem - bez maksas). **Ērgļu mūžizglītības biedrība piedāvā īrēt gan slēpošanas inventāru, gan slidas.** Lai būtu droši, ka kārotais inventārs būs iecerētajā laikā, iepriekš ieteicams piezvanīt dežurējošajam darbiniekam -

Darbdienās t.29219384 no plkst. 9.00 līdz 16.00.

Sestdienās, svētdienās no plkst. 12.00 līdz 17.00.

Par izmaksām skatīt pašvaldības mājaslapā: ergli.lv.

Slidotavas darba laiks ir sadalīts pa interešu grupām.

Darbdienās no plkst. 16.00 līdz 18.00 notiek *slidošana*, bet no plkst. 18.00 līdz 20.00 - *slidošana ar nūjām un ripu*.

Sestdienās un svētdienās no plkst. 12.00 līdz 15.00 - *slidošana*; no plkst. 15.00 līdz 17.00 - *slidošana ar nūjām un ripu*.

Par slidu īri (un brīvdienās par slēpošanas inventāra īri) zvanīt - t.26101152.

Epidemioloģiskās situācijas dēļ aicinām lietot mutes un deguna aizsegu arī slidošanas laikā, kā arī atgādinām par 2 metru distanci.

Ziņas apkopoja **Indra Rone**, Ērgļu vidusskolas skolotāja
Ilzes Feldbergas foto

Romantisks vakars slidotavā.

Manas gaitas disku golfā

Pirms aptuveni septiņiem gadiem, kad Ērgļos parādījās disku golfs, izlēmu pamēģināt, kas tas tāds ir. Tajā laikā tas galīgi mani neaizrāva, taču trīs gadus vēlāk - iepatikās un aizrāva. Tad arī sākās manas īstās gaitas disku golfā.

Nu jau pirms četriem gadiem es piedalījos savās pirmajās sacensībās. Par pašu spēli es zināju maz un nekādus treniņus ikdienā neaizvadīju, tāpēc rezultāti nebija labi. Pēc pirmās reizes domāju, ka vairs nekad nepiedalīšos sacensībās, tomēr manas domas nepiepildījās. Pēc nepilna gada aizvadīju nākamās sacensības, kurās ieguvu godalgotu vietu un jaukas balvas, kas deva papildu motivāciju turpināt spēlēt. Sāku aizvadīt vairāk treniņus ikdienā, piedalīties biežāk sacensībās, strādāt, uzlabojot savas prasmes. Un jau varēju izbaudīt procesu. Šogad, pamanot sludinājumu, ka *DiscSport* komanda meklē jaunus spēlētājus, ko uzņemt savā pulkā, izlēmu pieteikties komandā. Nodomāju, ka tā ir lieliska iespēja sevis attīstīšanai un papildu motivācijai. Pēc kāda laiciņa komandas vadītājs atbildēja, ka esmu uzņemta komandā un ka turpmāk būšu viena no *DiscSport* pārstāvjiem Latvijā, kas man ir liels gods.

Šo četru gadu laikā esmu piedalījusies dažādās sacensībās, šogad pirmo reizi arī ārpus Latvijas, kļuvusi par Latvijas čempioni, cīnījusies ar sevi un ar zaudējumiem, kā arī esmu strādājusi pie sevis izaugsmes, iekļūstot *DiscSport* komandā, kas būs mans palīgs turpmākajā ceļā. Taču tas nenozīmē, ka es esmu sasniegusi jau kādas virsotnes. Šis ir tikai sākums vēl lielākam darbam savu spēju uzlabošanā, ilgākiem treniņiem un savas izaugsmes veidošanā.

Alise Olte, 10. klases skolniece
Foto **no personīgā arhīva**

"Skolu Ziņas"
Redaktores: Katrīna Rešņa 10. klase, Signe Solovjeva, 10. klase. Izdevējs: Ērgļu novada pašvaldība.
Adrese: Rīgas iela 10, Ērgļi, Ērgļu pagasts, Ērgļu novads, tel. 64871299. Iespiests: SIA "Erante", Madonā, Saieta laukumā 2a.
Metiens 1100 eksemplāri

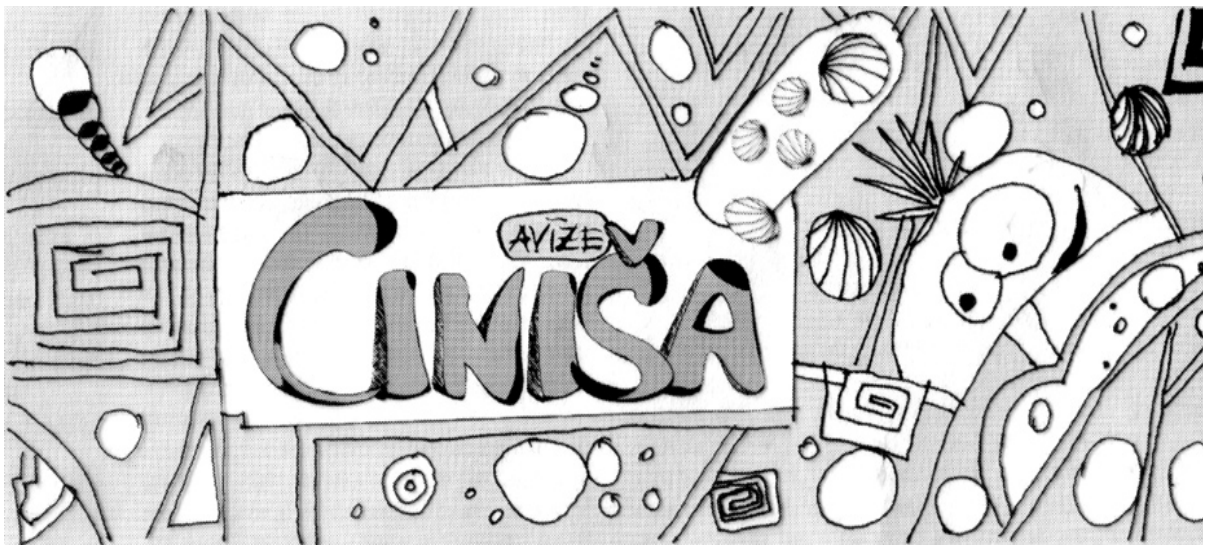

Skolas literārā avīze 2021. gada janvāris Nr. 1 (180)

Šajā "Cinīša" numurā turpinām publicēt Ērgļu vidusskolas skolēnu, R. Blaumaņa literārā prēmijas konkursa dalībnieku, darbu fragmentus.

Otrs konkurss, kurā mūsu skolas audzēkņi bieži piedalās, ir jaunrades darbu konkurss, kas veltīts dzejniekam, filozofam Robertam Mūkam. Šā gada tēma bija "Paskaties uz sevi no augšas un tad no apakšas, ko tu redzi?"

(R. Mūks)

12. klases skolniece Ance Millere tajā saņēma atzinību.

Mani atradumi R. Blaumaņa valodas krājumā

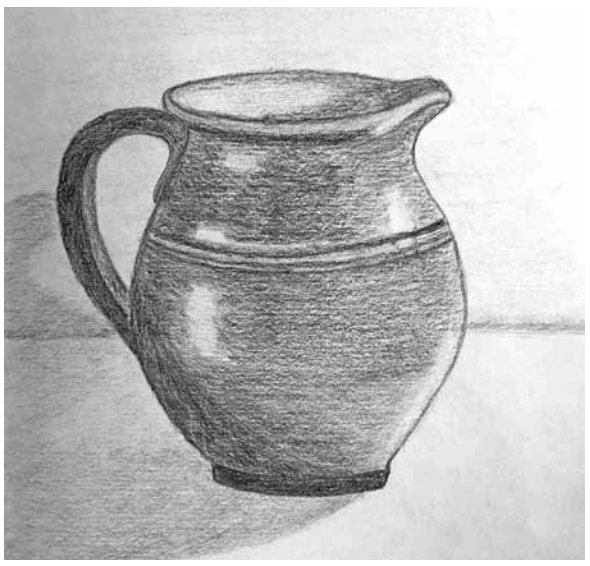

Alīna Muša, 8. klases skolniece

Katrai tautai ir sava valoda, kas ir tās pastāvēšanas pamats. Mēs esam maza tauta, kam ļoti jāsargā sava valoda, jo, samazinoties iedzīvotāju skaitam, ir apdraudēta mūsu valodas saglabāšanas kultūra. (..) Tagad atbildība par latviešu valodas saglabāšanu ir jāuzņemas arī manai paaudzei, tāpēc esmu pateicīga savai ģimenei, īpaši vecmāmiņai, par bagātīgo valodas skanējumu, kas ielikts man šūpulī. Manā ģimenē tiek godā turēti R. Blaumaņa darbi, tāpēc man tuva ir valoda rakstnieka darbos. Liels prieks ir rokās turēt un lasīt A. Kuzinas grāmatu "Rūdolfa Blaumaņa valodas vārdnīca", jo tajā ir tik daudz man zināmu vārdu.

Ģimenē piedzimstam katrs ar savu valodu; bērns atdarina savu vecāku valodu, to valodu, ko viņš dzird pirmo. (..) Mūsdienās tik ļoti gribas izmantot dažādus jaunvārdus, kas aizgūti tulkojumos no citām valodām, piemēram, kompetences, pataloģija, mobings un vēl daudzi... daudzi citi. Vai nevaram pateikt vienkārši – prasmes, spējas – sev un citiem vienkāršā, saprotamā valodā? Šķiet, brīžam gribas izlikties gudrākiem un sarežģītākiem, bet vai tas ir nepieciešams? Bet tas jau ir cits temats.

Pati esmu dzimusi un uzaugusi Ērgļos, man tuva ir Ērgļu apkārtnes valoda (augšzemnieku dialekta sēliskā izloksne). Dzīvojot pie vecmāmiņas, bieži esmu aizdomājusies par viņas lietotajiem senvārdiem, ko mana paaudze vairs nelieto: *Starka* jau atlidojusi! (Stārķis jau atlidojis.) Šodien gan ārā *draņķē*! (Ārā ir slikti laikapstākļi.) Atnes no *baļļas* vienu žāvētās gaļas gabalu! (Atnes no koka mucas žāvēto gaļu.) Ja neēdīsi, paliksi par *sakārni*! (Ja neēdīsi, novājēsi.) Šodien cepsim ābolu rausi! (Šodien cepsim ābolu kūku.) Padod man mušu *pletni*! (Padod man mušu sitamo.) Tu gan šodien esi dikti *nopervējusies*! (Tu šodien esi pārāk uzkrāsojusies.) Šie ir daži no vārdiem, ko esmu pierakstījusi no vecmāmiņas.

Šajā vasarā manās rokās nonāca A. Kuzinas grāmata "Rūdolfa Blaumaņa valodas vārdnīca". Es ar lielu interesi meklēju vārdus, kuri man vairs nebija sveši un kurus biju dzirdējusi savā ģimenē. Esmu uzaugusi ar R. Blaumaņa grāmatām – mana bērnības mīļākā grāmata ir literārā pasaka "Velniņi", kuru daudzreiz (baidos pat minēt, cik reizes) esmu pārlasījusi. (..)

Lasot Annas Kuzinas grāmatā apkopotos vārdus, nokļūstu Vidzemes augstienes lauku sētas idillē, kur grāmatas autore raksta "Uz Braku kalna mājas stāv" un pagalmā "Dašķes bij pieslietas pie šķūņa āra sienas". "Velniņi pameta muldu sētas vidū, iemuka tuvējos ogu krūmos un lūkojās no šīs slēptuves, ko vīri darīs". Te pēkšņi kāda balss: "Esmu no stancijas kājām vien attipinājis." Pagalmā ir atnācis zēns, kurš zinības apgūst augstās Rīgas skolās, Anna Kuzina raksta: ""Ak!" Jānis iesaucās un atzvila pret lādi"; tik ļoti viņš bija noguris, mērojot tālo ceļu uz lauku mājām. Lauku mājas pagalmu grāmatas autore raksturo: "Un vienā un otrā pusē bij zediņu žogs pārpārēm apaudzis ar apiņu stīgām." (..) Katrs darīja savus ikdienas darbus, katrai lietai bija sava vieta, rakstniece raksta: "Kariete palika vāgūzī, zirgi paliek stallī, kaut gan mamma pa reizei iesacījās, vajagot viņus taču lūkot pārdot." Saimnieks šo teikumu izlikās nedzirdam, zirgi bija saimnieka lepnums, ar zirgiem apstrādāja zemi un svētdienās brauca uz baznīcu. Saimniekam bija vairāki vāģi – ikdienas lauku darbiem un svētdienas izbraucieniem.

Drēgnais rudens vējš dzenāja vientuļas koku lapas, kas vērpetēs brīžam tika aizgrieztas pie pirtiņas, brīžam atdzītas atpakaļ pie mājas sliekšņa. Labība bija nolikta klētī un grāmatā A. Kuzina raksta: "Bērulis strādāja piedarbā (kulā). Viņš bij izvētījis rītā izkultās auzas un tagad nostājās laišķi rokā pie piedarba durvīm, gribēdams drusku atpūsties." Ejot pāri pagalmam, kājas drīz vien samirka rudenīgi aukstajās pančkās. Jāņem klēpis ar pakaišiem un jānes uz kūti, lai arī mājlopiem rudens drēgnajā laikā ir silta guļvieta. Mārks ieplakā stāvēja rāms un kluss, kaņepes un lini bija izmērcēti un aiznesti uz riju. Virs tumši pelēkā ūdens rotaļājās dzeltenās, nobirušās bērzu lapas, kas nespēja vairs izkļūt no aukstā ūdens gūsta. Vēl nedaudz saules staru apmirdzētas, tās laistījās pret zilajām debesīm, pamādamas ardievas gājputniem. (..)

Spēcīgi un dziļi vārdi, kurus teicis mans novadnieks, rakstnieks Rūdolfs Blaumanis, kas vienmēr liek man iegaumēt kādu frāzi. Frāzi, kas man dzīvē liks saskatīt jaunas un neatklātas vērtības. Droši varu teikt, ka, lasot R. Blaumaņa darbus, sevi bagātinu garīgi, ļaujos emocijām un iztēlei, augu un attīstos, elpoju un mīlu. Pateicoties rakstnieka darbiem un vecmāmiņas lauku sētai, kas manī šķiet tik dvēseliski tuvas, kļūstu par jaunu un stipru personību. (..)

Ance Millere, 12. klases skolniece

Evelīna Estere Jansone, 8. klases skolniece

,,Lāpīšana arvien iet ilgāk nekā saplēšana"
(R. Blaumanis „Pamāte")

Rūdolfs Blaumanis savos darbos ir minējis daudz atziņu, bieži vien tērptu vienkāršos vārdos, lai tās izprastu ne tikai viņš pats, bet arī visi viņa lugu, noveļu un citu rakstu darbu lasītāji. Mēs, iespējams, lai cik pētītu viņa jau tā noslēpumaino dzīvi, neuzzināsim, kādi dzīves apstākļi un notikumi ir ietekmējuši rakstnieku novērot un gūt šīs atziņas, tomēr kāpēc gan nevarētu censties izprast tos citātus, kuri, lai gan diezgan sadzīviski, ir uzrakstīti uz papīra, taču aizvien satur vārdos noslēptus notikumus, domas un varbūt pat stāstus. Ne velti Ernests Hemingvejs, runājot par rakstīšanu, ir teicis: "Viss, ko tu dari, ir – sēdi pie rakstāmmašīnas un asiņo." Tādējādi es pieļauju, ka Rūdolfa Blaumaņa atziņa ,,Lāpīšana arvien iet ilgāk nekā saplēšana" ir kā sinonīms viņa rakstītajam lugā ,,Pazudušais dēls": ,,Kādēļ ar neizdevušos dzīvi nevar darīt tāpat kā ar neizdevušos cimdu: izārdīt un adīt no jauna?" Tas saistās arī ar to, ka autors mēdza kā prototipus saviem literārajiem varoņiem izmantot viņam pazīstamus cilvēkus. Kā arī atziņa "Mīlestību drīkst pirkt tikai ar mīlestību. Cits viss ir veikals un noziegums" no viņa paša lugas ,,Ugunī'' ir saknēs cieši augusi kopā ar to pašu citātu, ka ,,lāpīšana arvien iet ilgāk nekā saplēšana". Taču vai tiešām visās šajās atziņās ir apslēpta viena un tā pati doma?

Kā jau tika minēts, Rūdolfs Blaumanis savā slavenajā lugā „Pazudušais dēls" ir sacījis: ,,Kādēļ ar neizdevušos dzīvi nevar darīt tāpat kā ar neizdevušos cimdu: izārdīt un adīt no jauna?" (..) Patiesību sakot, interesanti, ka autors ir izmantojis tieši šādu salīdzinājumu, jo, iedomājoties vizuāli un 3D veidā cimdu, kas ir uzadīts ar dažādām kļūdām, nevar ,,paskriet" garām domai, ka cimds ir bijis izveidots. Tas kādreiz kaut kādā veidā ir pastāvējis – fakts par to, ka cimds ir bijis arī pēc tā izārdīšanas, ir nenoliedzams. Turklāt, ja tiek izmantota tā pati dzija, ar ko tika adīts cimds pirms tam, tad cilvēkiem, kas ir nodarbojušies ar šo rokdarbu veidu, nevar paslīdēt garām tas, ka dzija varbūt kļuvusi nedaudz nolietota un savijusies. Noteikti ne tāda, kāda tā ir bijusi tikko nopirkta vai izgatavota. Manuprāt, šis ir veids, kā slavenās lugas autors ir centies parādīt, ka, lai kā arī cilvēki censtos izveidot savu dzīvi no jauna, pat ja viņiem tas mistiskā veidā izdotos, kļūdas un visi dzīves notikumi – gan ideāli noritējušie, gan bēdīgie un briesmīgie – ārkārtīgi ietekmē katra dzīvi un to, kāds cimds viņam ir veidojies, un dzīves pavedienu nekādā ziņā tomēr nevar izmainīt.

(..) Cimds... Tas ir apģērba gabals, kura pamatfunkcija ir sildīt rokas, kad apkārt ir auksts un vēss laiks. Rokas ir tās, ar kurām cilvēki ēd, pieskaras pasaulei un citiem, strādā un darbojas, tās noder visam. Es pieļauju, ka tādējādi autors parāda, cik gan svarīgi būtu ,,neizdevušos cimdu" izārdīt un uzadīt no jauna, pat ja tas ir gluži vai neiespējami. Varbūt līdzīgi var darīt ar lāpīšanu – neizdevušās attiecības vai pat dzīvi vienkārši salāpīt?

Rodas iespaids, ka R. Blaumaņa luga ,,Pazudušais dēls" ir radniecīga citātam ,,Lāpīšana arvien iet ilgāk nekā saplēšana". Tas īsumā ir stāsts par saimnieka dēlu, kas rada tēva mājām lielus parādus un, cenšoties visu glābt ar naudu, kuru varētu iegūt kāršu spēlē, spēles iemaksas dēļ paņem naudu no tēva mājām, bet tēvs to nošauj, domādams, ka tas ir zaglis. Šis patiešām ir traģisks vēstījums… Un, ja mēģina šo Rūdolfa Blaumaņa bēdu lugu salīdzināt ar līdzību ar tādu pašu nosaukumu no Bībeles, tad to atšķirība ir kā bezdibenis starp divām klintīm. Dažas kopīgas vadlīnijas šajos darbos ir, tomēr gala iznākumi ir pilnībā pretēji – lugā dēls tiek nogalināts, bet līdzībā – dēls tiek uzņemts atpakaļ tēva mājās ar lieliem svētkiem. Šie stāsti ir kā divas perspektīvas – piedošana jeb lāpīšana šajā gadījumā ir iespējama, tomēr tā prasa savu. Kā nekā Rūdolfs Blaumanis atziņā par lāpīšanu nav noliedzis tās eksistenci, taču izteicies, ka tā patiešām nav viegla un ātra. Piedošana katrā gadījumā atšķiras, tāpat kā nav identisku cilvēku personību un vienādu likteņu.

(..) Rakstu darbs, kurā autors smalkā veidā risinājis sociālo slāņu problēmas un dzīves apstākļus, ir Rūdolfa Blaumaņa luga ,,Ugunī", no kuras arī izriet atziņa, ka ,,mīlestību drīkst pirkt tikai ar mīlestību. Cits viss ir veikals un noziegums". Pēc maniem ieskatiem, šī doma ir radniecīga jau šajā pārspriedumā gluži slavenajam citātam – ,,Lāpīšana arvien iet ilgāk nekā saplēšana". Tomēr atziņas no lugas ,,Ugunī" ir kā nobeigums (..) par grūtībām saistībā ar piedošanu. Mēģinot secināt un izprast, kāpēc bieži vien piedošana ir ārkārtīgi sarežģīts un smags attiecību izlīdzinājums, sava veida atbilde ir iepriekš minētais citāts par mīlestību. Kā nekā piedošana prasa sava veida mīlestību pret cilvēkiem un sevi… Piedošanai jābūt arī patiesai. Es pieļauju, ka to līdzīgi ir domājis arī šīs atziņas autors, rakstot – ,,cits viss ir veikals un noziegums". Uz citātā izteikto domu balstoties, var noprast, ka bieži cilvēki, kas lūdz piedošanu un kam ir jāpiedod, ir tajā citā zonā, kurā viss ir veikals un noziegums. Varbūt nav sapratuši to, varbūt nevēlas saprast, tomēr vienā izlīgšanas progresa apgabalā tie arī paliek. Lai vai kā, Rūdolfs Blaumanis šajā citātā ir izmantojis tieši vārdus ,,pirkt mīlestību", kas visu atziņu padara pilnībā fascinējošu, ņemot vērā to, ka pretējais salīdzinājums ir ,,viss ir veikals un noziegums". Veikals taču ir tā vieta, kur pērk! Rodas iespaids, ka autors piedošanu ir salīdzinājis ar smalku aukliņu…

Pēc manām domām, ir ļoti noderīgi un izskaidrojoši, ka Rūdolfs Blaumanis savā citātā ,,Lāpīšana arvien iet ilgāk nekā saplēšana" lietojis vārdu ,,arvien". Tas skaidri parāda to, ka šī atziņa agrāk bijusi aktuāla, šobrīd ir un, ļoti iespējams, būs arī nākotnē. (..) Atziņas aktualitāte, manuprāt, vairāk atklājas tieši mazajos ikdienas brīžos. Cilvēki mēģina piedot lietas, ko varbūt paši radījuši saskarsmē ar draugiem, skolas biedriem un ģimenes locekļiem. Daži var pat padoties, jo šis piedošanas un vienlaikus dziedēšanās process, kā jau Rūdolfs Blaumanis rakstījis – ,,Lāpīšana arvien iet ilgāk nekā saplēšana", prasa daudz laika. Lai vai kā, vienmēr, protams, ir arī ļoti labi piemēri, un cilvēki dzīvo ne tikai ar labi salāpītām zeķēm, bet arī ar nevainojami ,,salāpītām" un ,,nošūtām" attiecībām un sirdīm. Tā noteikti ir bijis visos laikos, un dažas lietas vienkārši nemainās un ir aktuālas katrā laikā un gadsimtā. (..)

Katrīna Rešņa, 10. klases skolniece

Mans ceļojums Rūdolfa Blaumaņa pasaulē

Pamodos! Atvēru acis un domāju, ka sapņoju. Aizvēru tās vēlreiz un pēc laika atvēru. Šo vietu es nepazinu, kaut arī tā likās ļoti pazīstama un tuva sirdij. Es pamodos pie tādas kā grāmatu sienas, tā izskatījās nebeidzama. Paejot mazliet uz priekšu, es ieraudzīju lielus burtus debesīs, kur bija rakstīts - Rūdolfs Blaumanis. Nepagāja ilgs laiks, līdz sapratu, kur esmu nonākusi. Es biju nonākusi lielajā grāmatu pasaulē jeb Rūdolfa Blaumaņa grāmatu skapī. Vai tu spēj iedomāties, cik plauktu tiek atvēlēti Rūdolfa Blaumaņa grāmatām mūsu skapjos?

Ejot uz priekšu, man vēl nebija tik skaidrs, tieši kurā darbā es atrodos. Cilpojot cilpu cilpām un svilpojot dziesmiņas, apkārt redzot tikai zāli, ziedus un dažādus kokus, pēkšņi sev priekšā ieraudzīju lielus metāla vārtus. Man tā gribēja paskatīties, kas ir aiz tiem. Es biju kā maza, ziņkārīga meitenīte. Bet, lūk! Pretī man pēkšņi iespīdējās mazas actiņas. Tās spīdēja tik ļoti, jo gribēja ieskatīties šajā pasaulē. Bet ziņkārīgo actiņu īpašnieku galvas bija par lielu, lai pa vārtu šķirbiņu tās izbāztu. Nu beidzot es sapratu, ka esmu nokļuvusi pie velniņiem, pie lielajiem elles vārtiem! Skatoties uz abiem nerātneļiem, kā tie kopīgi mēģināja atmūķēt lielās durvis, atcerējos tās vasaras un ziemas dienas, kad mēs ar brāli "savārījām ziepes" tikai pašiem sev. Mēs mēdzām darīt blēņas kā divi mazi velniņi.

Mazliet iepazīstoties ar velniņiem, viņi izstāstīja, kādus vēl nedarbus abi grib paveikt un kādus jau paveikuši. Kā tie esot sargu apmānījuši, kā aizbēguši no mājām un skraidījuši pa ciemu. Man šie mazie palaidņi likās ļoti jauki. Pēkšņi bija dzirdama lielo sargu tuvošanās, un mazie velniņi nozuda tumsā.

Es arī mazliet nobijos un skrēju, ko kājas nes. Skrienot biju ļoti aizelsusies un visu laiku skatījos atpakaļ, vai kāds man neseko. Es tā biju aizelsusies, ka likās - viss apkārt šūpojas kā viļņos. Pēkšņi šķita, ka esmu attapusies jūrā uz viena vienīgā ledus gabala. Apkārt bija tikai ūdens. Uz ledus gabala bez manis bija vēl arī daži ļaudis. Tie bija Grīntāls, Zaļga, Birkenbaums, pats jaunākais – Kārlēns, kā arī citi vīri. Kārlēns bija vien par diviem gadiem vecāks nekā es. Uz brīdi es sastingu, jo atcerējos, kādas mokas viņš bija pārcietis. Otrais, ko es ieraudzīju, bija Grīntāls, jo viņš, tieši tāpat kā es, vadīja visu savu grupu kā es savu klasi. Es jutos ļoti lepna, ka es sevi varu salīdzināt ar tādu vīru kā viņš. Man bija nežēlīgi auksti, jo sniga sniegs un bija ziema. Visi uz ledus gabala bija skumīgā noskaņojumā, jo nu tagad bija jāizdara izvēle. Palikt vai glābties.

Katram dažkārt ir jāizdara izvēles, un no tā ir atkarīgs, kas notiks tālāk. Es atkal pamodos. Tas bija pēdējais teikums, ko dzirdēju, kad atrados uz ledus gabala. Mani bija pamodinājis gaiļa rīta sauciens. Sapratu, ka šis viss ir bijis sapnis. Kādu brīdi biju diezgan lielā apmulsumā, jo tas likās tik īsti! Ja man jautātu, ko tu iemācījies no šī piedzīvojuma? No velniņiem es, protams, ņemtu paraugu par to, kā bezbailīgi un jautri izbaudīt dzīvi, bet no Grīntāla to, kā kontrolēt grūtu situāciju. Es sapratu, ka visas piedzīvotās situācijas ir saistītas ar dzīvi, un no tām mēs varam kaut ko mācīties.

Samanta Ungure, 8. klases skolniece

Mans ceļojums Rūdolfa Blaumaņa grāmatu pasaulē

Reizēm man nāk smiekli, iedomājoties, ka kādreiz es biju vēl mazāka nekā esmu tagad. Kā burtoju burtus, mācoties lasīt, kaut arī tagad varu izlasīt trīssimt lappušu biezu grāmatu pāris dienu laikā. Un tad tas liek iedomāties par pirmajiem stāstiem, ko literatūras skolotāja liek lasīt, vai grāmatu fragmentiem, ko latviešu valodas skolotāja rosina pārskatīt.

Guna Nikolajeva, 9. klases skolniece

Ja godīgi, tagad es vairs nelasu neko bērnišķīgu, bet reizēm ienāk prātā doma par Rūdolfa Blaumaņa "Velniņiem" un uzrodas atmiņas par tiem mazajiem draudziņiem, kuri izmuka no elles un strādāja blēņas, kas īsti nebija blēņas, drīzāk nejauši pastrādāti labie darbi. Tā jau ir ar visiem bērniem. Tas liek atcerēties par visām lietām, ko esi sastrādājis, kad biji mazs. Ja godīgi, liek atcerēties par pirmajām blēņām, ko sastrādāju. Varbūt ne par pašām pirmajām, bet noteikti tās ir pirmās blēņas, kuras varu atcerēties. Es izlaidu no kūts kazas, pīles un vistas. Vēl es biju paņēmusi graudus un ar tiem nobērusi visu kūts priekšu. Pa to laiku pīles bija aizpeldējušas dīķī, vistas ēda vai kašājās smiltīs, bet kazas bija pļavā vai ieklīdušas brikšņos kārklus grauzt. Protams, ar vienu izņēmumu vārdā Lola, kura, īsti peldēt nemākot, bija aizgājusi uz laipas padzerties un iekritusi dīķī. Kad kaziņa izlīda laukā, bija cauri slapja. Protams, kad mamma nāca saukt kazas, viņu sagaidīja pārsteigums. Un mute mammai bija tik plati pārvērta, ka es sāku smieties. Bet, raugoties atpakaļ, tas vairs neliekas tik smieklīgi, jo vistiņas varēja noķert vanags, kas turpat vien lidinājās. Bet kaziņa varēja noslīkt. Tā jau ir, ka tas, kas kādreiz likās smieklīgs, tagad tāds vairs neliekas.

Ja godīgi, reizēm mēs pie savas bērnības pieķeramies kā pie mātes piedurknes. Un tad, kad gribam laist bērnību vaļā, nevaram tikt laukā no tās apskāvieniem. Bet citi no tās skavām izlokās pārāk ātri, to pat īsti neizbaudot. Un tad sākas tie jaukie pusaudžu gadi, kad gribas plēsties ar vecākiem. Tas laiks man nezin kāpēc asociējas ar "Skroderdienām Silmačos", jo tur arī Ieviņa, Kārlēns un Rūdis uzvedas kā jau pusaudži. Klausās citu sarunās, kā arī strādā blēņas, un ne jau nu tās labākās nerātnības. Es tādas īstas blēņas neesmu strādājusi, bet ko var zināt. Daļēji par blēņām varētu saukt to, ka šajā vecumā tā gribas melot, kaut arī tādā veidā var iesprūst nepatīkamā situācijā. Samelo vienreiz, tad otrreiz, un beigās no tās bedres vairs ārā netiec. Un beidzot tu izdari kaut ko tādu, kā dēļ tev ir sajūta, it kā tu būtu iesprūdusi uz ledus gabala. Kā novelē "Nāves ēnā". Un tad tu sāc to atkārtot, strādāt arvien vairāk slikto blēņu, līdz tu no drūpošā ledus gabala vairs netiec nost, ar to kopā nogrimstot.

Guna Nikolajeva, 9. klases skolniece

Bērnībai ir dažādas nokrāsas, tāpat kā laikam, kad tu palēnām pieaudz un kļūsti par pieaugušo. Bet tas tāpat notiks, gribam mēs to vai nē, un tas notiks tad, kad mēs tam esam gatavi. Blaumaņa darbi mums par to māca, tāpat kā par daudzām citām svarīgām lietām. Ir tikai jāieskatās dziļāk.

Kristīne Anna Prauliņa, 8. klases skolniece

"Paskaties uz sevi no augšas un tad no apakšas, ko tu redzi?"

Mēs, cilvēki, dzīvojam starp debesīm un zemi. Mūsu ikdiena paiet, mācoties, strādājot, dejojot, dziedot, skrienot, sapņojot, mīlot, pētot, izzinot un darot dažādus ikdienas darbus. Paraugoties uz sevi no zemes, uz kuras paiet mana ikdiena, es redzu sevi kā skolnieci, meitu, mazmeitu, māsu, deju partneri, klasesbiedreni, draudzeni, kaimiņieni, kas katru dienu cenšas apgūt ko jaunu. Atsēžos Vidzemes augstienes augstākā kalna Gaiziņa pakājē un raugos uz meiteni, kas maziem solīšiem virzās stāvajā nogāzē. Vēl esmu pašā kalna pakājē, kur, zeltainā rudens apskauta, vēso rudens vēju plosīta, turpinu savu ceļu. Ceļu, kas ved mani uz jaunām zināšanu virsotnēm, lai ar katru dienu pievirzītos tuvāk kādam savam lielākam vai mazākam dzīves mērķim, nedaudz tuvāk Gaiziņa virsotnei. Brīžam ceļu veicu tautisko deju soļos un reizē ar krāsainajām koku lapām griežos jautrā "Žibčika" dejas ritmā. Dejām manā dzīvē ir īpaša vieta, šķiet, ar deju esmu piedzimusi. Cik vien sevi atceros, vienmēr esmu dejojusi. Te ausīs man sāk skanēt straujie Latīņamerikas deju ritmi, un sāku griezties krāsaino rudens ziedu virpulī. Tik vārdos neaprakstāmas ir sajūtas uz deju grīdas, sajust skatītāju aplausus un tiesnešu atzinību. Kaut skatoties no stāvā kalna pakājes, sevi redzu kā mazu "punktiņu" milzīgā kalna nogāzē, bet tomēr sev varu uzsist uz pleca par neatlaidību apgūt aizvien jaunus un jaunus deju soļus daudzu gadu garumā, neskaitāmās sestdienas un svētdienas, ko esmu pavadījusi, braukājot pa deju sacensībām Latvijā, Igaunijā un Lietuvā.

Santa Kalniņa, 9. klases skolniece

Pagurstot no straujajiem deju soļiem, apsēžos uz nelielā pelēkā laukakmens kalna pakājē. Mani apņem maigās flautas skaņas, tās šķiet tik pazīstamas un zināmas; man atmiņā ir vēlie vakari, skaistie koncerti un interesantie mūzikas skolas konkursi, piedaloties dažādos flautas spēles konkursos. Skaņas, kas maniem pirkstiem liek cilāt maigās flautas klapītes un pašai griezties līdzi lēnā valsī. Šīs sajūtas ir manī, tās nespēs atņemt ne plēsīgie rudens vēji, ne stiprās rudens lietusgāzes, ne tālais un grūtais ceļš uz kalna virsotnēm. Es varu būt lepna par savu ģimeni, kas mani ir atbalstījusi un palīdzējusi nokļūt tik tālu, cik esmu. To zemes, dabas un darba mīlestību, kas manā ģimenē ir nostādīta augstākajā "plauktā", cenšos pārmantot sev. Šis vecāku un vecvecāku piemērs man liek kļūt stiprākai, labākai un zinošākai Latvijas pilsonei.

Lēni un pacietīgi turpinu ceļu augšup, mani nemulsina smagā un cietā augsne Gaiziņa pakājē. Speru mazus, bet pārdomātus soļus. Galvenais ir neapstāties un nepalikt uz vietas! Lai vai cik brīžam nepārliecināta un nedroša ir meitene, uz kuru raugos, viņā redzu spītību un neatlaidību. Neatlaidību katru iesākto darbu paveikt līdz galam, pēc iespējas kvalitatīvāk un labāk. Brīžam rudens lietū samirkusī zeme, šķiet, neatlaidīgo kalnā kāpēju velk atpakaļ, bet tas nav šķērslis, lai turpinātu atkal iesākto ceļu no jauna.

Te nemanot manas acis ir paceltas pret pelēkajām Vidzemes debesīm Gaiziņa pakājē. Augstu pie pelēkajiem, rudens lietū piemirkušajiem mākoņiem ieraugu dzērvju kāsi, kas lēnām, skumju mākts, atvadās no dzimtenes plašajām ārēm. Viņu ceļš ved tālu uz dienvidiem. Šķiet, nemanot esmu pacēlusies kopā ar milzīgo gājputnu kāsi tuvu debesīm un lūkojos uz Gaiziņa nogāzi no augšas. Meiteni, uz kuru līdz šim raudzījos no kalna pakājes, es redzu savādāk.

Dievs katru cilvēku ir radījis unikālu un vienreizēju. Paraugoties uz sevi no augšas, redzu, ka man piemīt spēja mīlēt un domāt, brīvi izvēlēties savus dzīves virzienus atbilstoši savām domām. Līdztekus tam tomēr pašam ir jāspēj izkopt savu gribu, jūtas visa mūža garumā. Bez man piemītošā gribasspēka nav iespējams sasniegt ne zināšanu virsotnes, ne sava darba rezultātus. Lai kļūtu par pozitīvu Latvijas pilsoni, ir jābūt pozitīvai dzīves pieredzei ģimenē. Nemotivēta, neatbalstīta un nepārliecināta meitene nevar veidoties par pozitīvu piemēru sevis pilnveidošanai.

Nu esmu gana lidinājusies pa pelēkajiem mākoņiem, uz sevi nedaudz paraudzījusies no cita skatu punkta, kas, izrādās, nav nemaz tik viegli. Vērojot sevi no augšās kā cilvēku, personību, mums grūti ir izprast un raksturot pašiem sevi. Tomēr reizē ar košajām koku lapām, griežoties straujā virpulī, brīžam piekļaujoties kādam vēsam koka stumbram, te ieķeroties kailajos koku zaros, rudenīgo vēju plosīta un mētāta, nonāku uz zemes. Zemes, kas man šobrīd šķiet tuvāka un stabilāka, siltāka un drošāka, lai saņemtu jaunus spēkus turpmākajam ceļam.

Ance Millere, 12. klases skolniece

"Paskaties uz sevi no augšas un tad no apakšas, ko tu tur redzi?"

Pastaigas laiks ir mans mīļākais dienas mirklis. Atveru durvis un eju pretim nezināmajam. Kas gan mani šodien sagaida? Kaimiņu bērni atkal sasēdušies pie mājas durvīm un salīdzina no koka norautos kastaņus. Koks pie daudzdzīvokļu nama ir vienīgais, kas tos vēl ražo. Viegla izelpa un ieelpa, turpinu savu ceļu.

Pat nesperot dažus soļus tālāk, pēkšņi mani ieinteresē uzdotais jautājums: "Kāpēc lielie nekad nerunā ar mums – bērniem?" Vai es tiešām esmu kļuvusi par pieaugušo, man nezinot? Apgriežos apkārt, lai saskatītu runātāju, kas izrādās ir maza meitenīte gaiši blondiem matiem, ziņkārīgām, zilām ačtelēm un mazu, trauslu ķermeni. Meitēns spēlējas viens, savā nodabā, viņu neinteresē kastaņkoka brūnās pērles, ko rokās tur pārējie bērni.

Kāpēc šis tēls man ir tik ļoti pazīstams? Esmu apmaldījusies savās domās… Meitēns, nojauzdams manu apjukumu, pieceļas, paķer manu plaukstu, ieskatās acīs un klusē, rokas ir siltas. Viņas acis stāsta pasaules stāstus, tās mani mierina, tās ir pilnas ar mīlestību un sapratni. Pēkšņi pārējie bērni pazūd, paliekam divas mēs un manas domas, mūsu skatiens. Vai mēs esam pazīstamas? Kā šis bērns spēj nomierināt vētru, kas plosās manī? "Es redzu, ka mēs esam izaugušas," meitene pēkšņi iespurdzas. Mēs? Kā to saprast - mēs? Un tad, kā no debesīm, man radās apjausma. Šis mazais bērns, kas ir satvēris manu roku, kas mierina mani, tas ir mans pagātnes atspulgs, tā esmu es.

Meitene mani velk sev aiz muguras, klusi viņai sekoju līdzi, nenovēršot skatienu no tās. Vēroju šo savādo būtni, kautrīgo un patiesi neveiklo, bet, gadiem ejot, šī pazīme nav mainījusies - vēl joprojām abas kājas kreisās, tās nekad neklausa to dabīgajām norādēm. Meitenei piemīt hipnotiska vara pār mani, dabīgi, ka eju, kur tās prāts mani velk. Tikai nejaušs bērna smīns ik pa laikam pavīd meitenes bālajā sejā. Kur gan tas palicis? Neatceros pēdējo reizi, kad šis nebēdnīgais prieks mani būtu pārņēmis. Varbūt tiešām esmu izaugusi?

Apbrīnoju meitenes sparu, ar kādu viņa mani ved. Mēs paslīdam garām piemājas ābelēm, kuras gatavas novilkt savas smagās rotas un izkaisīt sev pie kājām, tām ir smagi… Uz kurieni mēs? Pāri pļavai taču ir mežs, bet ko bērns var meklēt mežā? Pilnā nopietnībā apstājos, jo nevēlos spēlēt spēles. "Ar tevi vairs nav nekādas jautrības," meitene turpināja, "tavs spars ar gadiem ir pazudis, tu mani vairs neatceries! Neatceries pieneņpūku lidojumus, neatceries saules zaķīšu dejas, tu neatceries mani!" Bērns raud. Paceļu meitēnu rokās, nepārtraukta šņukstu lēkme pārņēmusi bērnu. Mūsu acis saskatās. Ir redzams nogurums.

Lēnām bērns nomierinās un aizmieg man rokās. Vieglās cirtas krīt pāri bērna sejai, es tās ar lēnu mājienu pārceļu un aizlieku aiz auss. Klusums… Esam tikai mēs.

Emīlija Gustīne Zommere, 12. klases skolniece

Redaktores: **Samanta Ungure 8. kl, Alīna Muša 8. kl.**

SIA „ŪDAS” janvāris. 2021

Lai gan pagājušā gada decembra apcerējumā teicu, ka nestāstīšu, ko „ŪDAS” ir padarījuši 2020. gadā, tomēr nolēmu pavēstīt, kādi lielākie projekti ir realizēti.

Esam sakārtojuši kanalizācijas sistēmu Saules ielā 2. Tagad „šmuce” pēc cilvēka nonāk kopējā kanalizācijas sistēmā, nevis dabā. Ar pašvaldības atbalstu saremontēti māju jumti Mehanizatoru ielā 10 un Zāģētavas ielā 1a. Ja ir jauns jumts, tad māja paliks. Tagad iedzīvotājiem būtu vairāk jāskatās uz labiekārtošanas darbiem, nevis jāseko lozungam - „Man pienākas!”. Izdari pats labu tai videi, kur Tu dzīvo un tā Tev kļūs mīļāka.

Izbūvēta kopējā kanalizācijas sistēma Priežu ielā ar iespēju pieslēgties tai visiem šajā ielā dzīvojošajiem. Jau ir pieslēgušies vairāku namu iedzīvotāji. Daži atlikušie, cerams, to izdarīs pavasarī, kad atļaus laika apstākļi. Būs daudz ērtāk pašiem un arī piesārņojums nenonāks dabā. Šeit nevajadzētu saprast tieši, ka būvniecība šādiem objektiem nozīmē - „ŪDAS” ņem lāpstu vai ekskavatoru un rok. Tiešos būvniecības darbus mēs nedrīkstam veikt. Mūsu funkcija ir pamata tīklu ekspluatācija un remonts. Taču mēs varam virzīt labiekārtošanas darbus un procesus, tiem palīdzēt, lai iedzīvotājiem būtu vieglāk dzīvot. Māju uzturēšanai tika iztērēts daudz laika - Rīgas ielā 40 saremontēts dzīvoklis un puse mājas jumta, Zāģētavas 1a arī veikts dzīvokļa remonts un nomainīti vairāki logi, Smilšu ielā 2 - lieveņa remonts un skursteņu pārmūrēšana. Pavasarī šai mājai sakārtosim pagalmu, lai būtu normāls segums. Visām mūsu apsaimniekojamām mājām iztīrīti skursteņi, piesaistot sertificētu skursteņslauķi. Liels darbs tika veltīts cīņai ar Sūdabrāli par atkritumu izgāšanas ierobežošanu. Negāja viegli, bet vieglāk kļuva. Daudzi iedzīvotāji noslēdza līgumus ar „Pilsētvides servisu” par atkritumu savākšanu. Izskats Ērgļos uzlabojās. Taču Brālis nav padevies. Cerot uz iespēju piedalīties Eiropas dziesmu konkursā, viņš ir atradis jaunu vietu, kur rakstīt dziesmu. Tā ir bijusī dzelzceļa stiga Ērgļi - Rīga. Nošu līnija ir 100 kilometru gara. Notis - atkritumu maisi -tiek novietotas gar stigas abām pusēm. Melodija gan veidojas sūdīga, bet varbūt Eiropai derēs.

Ir pagājuši 10 gadi, kopš Ērgļos tika uzbūvēta vienotā ūdens piegādes un kanalizācijas sistēma. Es jau agrāk uzdevu jautājumu, kāpēc jaunai automašīnai garantijas laiks ir septiņi gadi. Atbilde ir - tāpēc, ka šajā laikā detaļas iztur un nebojājas. Pēc tam sākas remonti. Agrāk bija doma: „Es labāk pirkšu „Žiguli”, nevis ārzemju auto.” Kāpēc? Tāpēc, ka to vieglāk remontēt. Bet auto jau tu nepērc tāpēc, lai remontētu. Pērc tāpēc, lai brauktu. Automašīnu varam nomainīt, bet esošo ūdensvadu nē. Tāpēc „ŪDAS” arvien vairāk saskaras ar remonta darbiem, lai salabotu plīsušos ūdensvadus un kanalizācijas sūkņus. Bet tāpēc jau mēs esam.

Esmu nonācis pie atziņas, ka, runājot ar cilvēku, var daudz ko atrisināt. Vajag saprast, kas viņam sāp, vai tas ir objektīvi, ko viņš grib. Un ne vienmēr vajag atrisināt problēmu viņa vietā, bet gan palīdzēt, lai viņš pats nonāk pie atrisinājuma. Mūsu apsaimniekojamās mājās dzīvo dažāda rakstura ļaudis. Citi pilnīgi deg par savu dzīvoklīti un apkārtni. Citi uzskata, ka viņiem pienākumu nav, un tas, ka viņi atrodas šajā vietā, ir pilnīgi pašsaprotami. Taču runājot ar šādām personībām, var panākt arī progresu. Protams, ir arī tādi cilvēki, kuriem viss ir slikti un labais neeksistē. Tādiem var ļaut dzīvot viņu pasaulē, jo varbūt viņam tā ir labāk.

Parādi. Nepaliek labāk. EUR 64 000. Daudziem parādniekiem ir izstrādājies stāsts, kāpēc viņu būtu jāpažēlo. Bet kas pažēlos vientuļo pensionāru, kurš no savas mazās pensijas atliek naudiņu, ko samaksāt par ūdeni? Kaut gan ir iestrādājies zināms ritms, ka noteikta naudas summa no dažiem tiek ieskaitīta katru mēnesi. Pat no lielās Anglijas zemes. Laikam cilvēki saprot, ka kādreiz būs jāatgriežas tēva mājās. Viens parādnieku rekordists tika izlikts no dzīvokļa un dzīvoklis pārdots izsolē. Parādu neatguvām pilnībā, tikai nepilnu 30 procentu apmērā. Taču taisnība bija uzvarējusi. Vai cilvēks saprata, kāpēc tika sodīts? Diezin vai. Tagad izanalizēsim nemaksātāju sarakstu un visus tos, kuriem nesamaksātā summa būs tiesai interesanta, virzīsim uz tiesu vai parāda piedzīšanas procesu. Diemžēl, jo ir apnicis klausīties stāstu, kā nevar samaksāt. Bet kurš stāstīs stāstu - “Kā radās parāds”?

Izlasot brazīliešu rakstnieka Paulu Koelju grāmatu „Kā aizplūstoša upe”, atradu interesantu atbildi uz jautājumu - „Kas cilvēkā ir visdīvainākais?”. Atbilde bija: „Mūsu pretrunīgums. Mēs steidzamies izaugt lieli, bet vēlāk nopūšamies par zaudēto bērnību. Sabojājam veselību, pelnot naudu, bet vēlāk to iztērējam ārstiem. Cilvēks tik dedzīgi domā par nākotni, ka aizmirst par tagadni, līdz ar to nedzīvojot ne tagadnē, ne nākotnē. Cilvēks dzīvo tā, it kā nekad nebūtu jāmirst; un mirst tā, it kā nekad nebūtu dzīvojis.” Viedi vārdi. Kā dzīvot, tas ir jāizlemj mums pašiem. Neviens priekšā nepateiks. Cilvēkam piedzimstot, tiek iedots ceļš, pa kuru jāiet. Vai to varēs izdarīt, vai nomaldīties, tas ir paša rokās.

Juris Šaudiņš, SIA „ŪDAS” valdes loceklis

ĒRGĻU NOVADA BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

Bibliotekārie pakalpojumi

Šobrīd bibliotekārie pakalpojumi Ērgļu bibliotēkas darbā tiek īstenoti, ievērojot Kultūras ministrijas izstrādātās vadlīnijas.

Atbilstoši vispārējiem valstī izsludinātajiem noteikumiem un esošajai situācijai var būt izmaiņas klātienes bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā. Par to bibliotēkas lietotājiem lūgums sekot līdzi oficiālajai informācijai medijos, kā arī informēsim par to kā internetvidē (www.ergli.lv; www.facebook.com - bibliotēku profilos), tā arī klātienē bibliotēkā.

Jaunākās grāmatas:

Daiļliteratūra abonementā:

- K. Hantere **“Kāds no savējiem”**
- I. Sigurdardotira **“Caurums”**
- K. Hantere **“Tumsā”**
- M. Pjuzo **“Krusttēvs”**
- A. Kristi **“Nāve uz Nīlas”**
- T. Vestovera **“Izglītotā”**
- M. Svīre **“Bailes no dziļuma”**
- A. Lēdiga **“Mirklis pirms laimes”**
- M. Migla-Streiča **“Matildes gadsimts”**
- M. Zīle **“Neizbiedēto putniņu valstība”**
- F. Ermlere **“Ar ledu apdedzinātie. Rīgas akmeņkaļa piezīmes”**
- D. Judina **“Tukšais nams”** (vakara romāns)
- Dž. Veika **“Sestdienas rīta skrējiens parkā”**
- Dž. Devero **“Nozagtie laimes mirkļi”**
- L. Kota **“Cilvēks ar zilo putnu” (**sērijā “Es esmu…”- Anšlavs Eglītis)
- K. Kalniņš **“Niekkalbīša dzejoļu grāmatiņa”** (dzeja)
- K. Lekberga **“Zelta būris”**
- M. Jakubovska **“Bračka”**
- K. Ketnere **“Svešiniece savā dzīvē”** (“Samta nakts bērns” 2. daļa)
- K. Ketnere **“Asteszvaigznes brīdinājums”** (“Samta nakts bērns” 3. daļa)
- Autoru kolektīvs **“Cilvēkzaurs”** (lugu krājums)
- Dz. Žuravska **“Uz gaismas sliekšņa”** (dzeja)
- M. Baņkova **“Žagata entropijas valstībā”**
- Dž. Aberkrombijs **“Karaļa pēdējais arguments”**
- H. fon Blankenhagens **“Atmiņas no vecās Vidzemes. Klingenberga- Rīga 1892 - 1913”**

Nozaru literatūra abonementā:

- **“Spēlēsim teātri! Īslugas teātra mākslas nodarbībām pirmsskolai un sākumskolai”**
- F. Martela **“Brīnišķīga dzīve. Jēgpilnas eksistences meklējumos”**
- Inin Nini **“Brīnumskaistā. Sievietes iniciācijas ceļš”**
- **“Vēsture. Encikopēdija”**
- B. Ektermane **“Saulgriežu grāmata”**
- M. Ziemiņš **“Rīgā deg ugunskuri”** (Militārā žurnālista reportāžas no barikādēm”
- I. Sila **“Tango ar diviem misteriem V”**
- **“Eddas dziesmas”** (senislandiešu mitoloģisko un poētisko tekstu kopojums)
- A. Danilāns **“Dakteris ar dakšiņu”**
- M. Rožkalne **“Ting, bu dong”** (latviešu ģimenes piedzīvojumi Ķīnā)
- G. Griģe **“Rotaļīgas dziesmas bērniem”**

Grāmatas bērniem:

- J. Skuratova **“Rīgas ēdampasakas”**
- A. Lisovska **“Tas būs piedzīvojums, Made!”**
- Dž. Kinnijs **“Pašā dibenā. Grega dienasgrāmata 15”**
- E. Gulbe **“Koko un Riko skolas zvaigznes”**
- P. Huovinens **“Sveiki, te baktērija!”**

Grāmatas jauniešiem:

- Ē. Hantere **“Rītausma - Klanu kaķi”**
- Dž. K. Roulinga **“Harijs Poters un Fēniksa ordenis”**
- Dž. K. Roulings **“Fantastiskās būtnes un kur tās meklēt”**
- Dz. Tilaks **“Šausmiņa”**

Informāciju sagatavoja **Kaiva Bukovska**

Mazs atgādinājums - “Bērnu/Jauniešu/Vecāku” žūrijas lasītājiem

Ja esat izlasījuši 3 - 4 grāmatas no sava žūrijas vecuma klāsta, tad ir jāaizpilda elektroniska anketa, novērtējot sava vecuma žūrijas grāmatas, kuras esi izlasījis. To jūs varat izdarīt mājās, pat nenākot uz bibliotēku! Ja nezini, kā to darīt, tad droši zvani pa tel. 64871430. Bibliotekāres palīdzēs un paskaidros, kā soli pa solim aizpildīt anketu.

Kuri vēl nav paspējuši izlasīt 3 - 4 grāmatiņas, tad no 12. janvāra ir iespēja nākt uz bibliotēku un paņemt grāmatiņas, kuras vēl nav izlasītas.

Kā arī ir iespēja izlasīt dažas žūrijas grāmatas par brīvu 3td e-grāmatu bibliotēkā, zvanot pa tālāk norādīto numuru, vaicājot pēc lietotāja koda, kas ļaus piekļūt pie šīm e-grāmatām:

9+ grupa: **Vilka midzenis**. Anna Starobiņeca. Rīga: Zvaigzne ABC, 2019.

15+ grupa: **Ragana manā skapī**. Gatis Ezerkalns. Rīga: Zvaigzne ABC, 2019.

15+ grupa: **Trīspadsmit iemesl**i. Džejs Ašers. Rīga: Zvaigzne ABC, 2020.

Zvaigzne ABC piedāvā Dzintara Tilaka grāmatu **“Papus Tru”**, kas iekļauta 9+ grupā, ko var iegādāties kā audiogrāmatu https://izvaigzne.wordpress.com/2020/09/28/audiogramatas/

Visu informāciju var iegūt, zvanot pa telefonu 64871430. Zvani, noskaidro, uzzini!

Inga, bibliotekāre

Jumurdas bibliotēkas ziņas

Visās Latvijas bibliotēkās šis gads iesākās klusi un aiz slēgtām durvīm. Priecīgā ziņa ir tā, ka no 12. janvāra mēs atkal esam atvērti. Protams, ar ierobežojumiem. Joprojām ir slēgtas lasītavas, liegta pieeja datoriem, nenotiek klātienes pasākumi. Lai gan bibliotēkās viens no pamata pakalpojumiem ir lasāmvielas izsniegšana, tā tomēr ir tikai neliela daļa no tā pakalpojumu klāsta, ko bibliotēkas piedāvā.

Arī Jumurdas bibliotēkā pašlaik ir iespējams tikai saņemt un nodot grāmatas un žurnālus. Saņemt drukāšanas, kopēšanas pakalpojumu var, tikai iepriekš sazinoties. Vēlams arī grāmatu saņemšanu pieteikt iepriekš, lai nebūtu jādrūzmējas aiz durvīm, jo bibliotēkas telpā drīkst atrasties tikai viens apmeklētājs, izņemot vienā mājsaimniecībā dzīvojošos, bet arī tad ne vairāk kā trīs cilvēki. Protams, jāievēro arī bibliotēkas darbības sanitārā protokola prasības - obligāta sejas maska, roku dezinfekcija, distance.

Šogad Jumurdas bibliotēkā lasītājiem tiek piedāvāti žurnāli: *Mājas Viesis, Patiesā Dzīve, Praktiskais Latvietis, Praktiskie Rokdarbi, Leģendas, Ievas Virtuve, Ilustrētā Junioriem, Ieva, Ievas Stāsti, Lauku māja, laikraksts “Stars”.*

Gada nogalē bibliotēka saņēma dāvinājumu no Nacionālās bibliotēkas. Projekta ”Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ietvaros saņemtas 25 grāmatas - romāni, stāsti, biogrāfiski izdevumi, grāmatas par vēsturi. Informācija pieejama bibliotēkas lapā: www. facebook.com vietnē.

Kamēr bibliotēkā nav apskatāmas tradicionālās izstādes, saieta ēkas logos tiek izvietotas informatīvas “planšetizstādes”. Tādas jau bija izliktas par godu 18. novembrim, Ziemassvētkiem. Tagad var iepazīties ar informāciju par novadnieci, folkloristi Annu Bērzkalni.

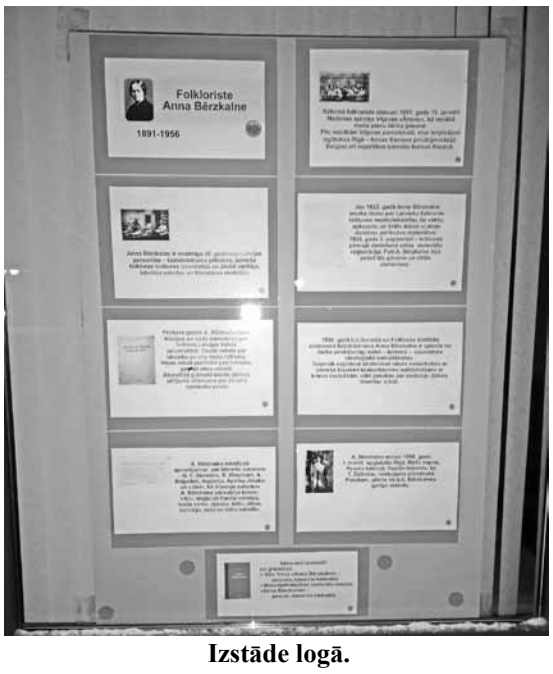

Izstāde logā.

Jācer, ka turpmāk situācija uzlabosies un ka mēs varēsim satikties kuplākos pulciņos, kopīgi darboties un svinēt svētkus.
Lai visiem mums veselība un izturība! Būsim atbildīgi!

Sarmīte Dreiblate Jumurdas bibliotēkā
tel. 28741487
e- pasts: jumurdas_bibliotēka@inbox.lv
Sarmītes Dreiblates foto

Daži ieteikumi cīņā ar SARS-COV-2

Diemžēl pēc nelielas pauzes Covid -19 infekcija Ērgļos atkal kļūst aktuāla, šoreiz jau izejot ārpus ģimenes loka. Domāju, ka tās ir garo brīvdienu sekas, un bīstami, ka inficēšanos ne katrreiz var izsekot.

Iespējamais inkubācijas periods šai infekcijai ir 5-6 dienas, bet var arī būt no 2 līdz 14 dienām. Tas nozīmē, ka no inficēšanās līdz brīdim, kad parādās pirmie simptomi, parasti paiet 5-6 dienas.

Dažiem cilvēkiem slimības simptomi parādās jau trešajā dienā, bet citiem tikai pēc 14 dienām. Analīzes var būt pozitīvas 1-2 dienas pirms simptomu parādīšanās, kad cilvēkam nekādu simptomu vēl nav.

Svarīgi saprast, ka daļai cilvēku simptomi vispār neparādās, bet var būt pozitīva analīze (asimptomātiska slimības forma). Šādi cilvēki, paši to neapzinoties, var inficēt citus.

Balstoties uz šiem datiem par Covid-19 infekciju, ieteicams:

1. Pēc neaizsargāta kontakta (bez aizsargmaskas vai respiratora, pie tam respiratoram ir lielāka pretepidēmiskā drošība) ar inficētu personu uzsākt pašizolāciju. Tāpēc nepieciešams sabiedriskās vietās nēsāt maskas.
2. Analīzes vislabāk veikt 5.- 6. dienā pēc kontakta. Ja simptomi parādās agrāk, Covid-19 testu var veikt trešajā dienā pēc kontakta ar inficētu personu, bet labāk tomēr turpināt pašizolāciju un testu veikt 5. - 6. dienā, lai testa rezultāti būtu ticamāki, jo trešajā dienā analīzes var uzrādīt viltus negatīvu rezultātu. Tad mazināsies modrība, un saslimšanas ķēdīte turpināsies.
3. Covid -19 pacienti pēc 14 dienām no simptomu pirmās dienas var pārtraukt karantīnu, ja nav sūdzību. Kontroles testu Covid-19 pacientiem vai asimptomātiskiem pacientiem nav jāveic, ja nav kādas speciālas indikācijas, piemēram, sagatavošanās operācijai.
4. Ja slimību profilakses un kontroles centra epidemiologs jūs ir atzinis par Covid -19 kontaktpersonu, nosaka mājas karantīnu 14 dienas pēc pēdējā kontakta ar personu, kam apstiprināta Covid-19 infekcija.
5. **Par karantīnas laiku Covid-19 slimnieka kontaktpersonām - vienas mājsaimniecības locekļiem:**

Ja epidemiologs ir atzinis personu par covid-19 slimnieka kontaktpersonu, nosaka mājas karantīnu 14 dienas pēc pēdējā kontakta, bet to var pārtraukt agrāk, ja 10. dienā veic testu un saņem negatīvu rezultātu. Ja persona dzīvo kopā ar saslimušo, tad 10 dienu atskaite sākas no dienas, kad slimnieks ir izveseļojies.

Mājas karantīnas laikā persona:

- uzturas dzīves vietā un ir pieejama saziņai un sadarbībai ar ģimenes ārstu un epidemiologu;
- pakļauj citas personas inficēšanās riskam, neveido tiešus kontaktus ar citiem (neuzņem viesus, nedodas privātās vizītēs, uz darbu, sabiedriskām un publiskām telpām, kur uzturas daudz cilvēku);
- ievēro epidemiologa un ģimenes ārsta norādījumus;
- mājas karantīnu pārtrauc tikai ar ārstējošā ārsta atļauju.

Darba vieta pacientiem nevar pieprasīt kontroles testu. Ģimenes ārsts sagatavo īpašu izziņu, kurā apliecina karantīnas beigšanos.

Skaidrojumi:

Izolācija - obligāta inficētās personas nošķiršana no veselām personām dzīvesvietā vai ārstniecības iestādē mediķa uzraudzībā ārstēšanai, nodrošinot apstākļus, lai nepieļautu tālāku citu personu inficēšanu. Par izolācijas laiku var saņemt darba nespējas lapu.

Mājas karantīna - ciešā kontaktā ar inficēto personu bijušas personas nošķiršana no citām personām Covid-19 inkubācijas periodā (14 dienas), sazināšanās ar ģimenes ārstu un epidemiologu par tālāko taktiku. Personai var tikt izsniegta darba nespējas lapa.

Pašizolācija - personas nošķiršanās no citām personām dzīvesvietā vai uzturēšanās vietā, lai novērstu inficēšanās riskus citām personām, ja ir epidemioloģiski pamatotas aizdomas, ka šī persona ir atradusies paaugstinātas inficēšanās riska apstākļos. Visbiežāk tas skar atbraucējus no citām valstīm. Par šo periodu darba nespējas lapa netiek izsniegta.

Par vakcināciju

Vakcīna - tā ir biļete uz samērā drošu un mierīgu dzīvi. Beidzot vakcinācija ir sākta arī Latvijā. Pirmie bija NMP personāls, tad slimnīcu, kur ārstē Covid slimniekus, darbinieki, šonedēļ vakcinē ģimenes ārstu prakšu un sociālās aprūpes iestāžu darbiniekus.

Jau februārī iespējama citu iedzīvotāju grupu vakcinācija, un pirmie varētu būt 60-gadīgie un vecāki, varbūt pat 50- gadīgie. Vakcīna jau nepasargā no saslimšanas vispār, bet no smagām slimības formām. Tādējādi mēs pasargāsim savus seniorus.

Foto no interneta dzīlēm

Tā kā vakcīna ir vairākdevu (flakonā sešas devas, kuras jāizmanto piecu stundu laikā), rūpīgi jāplāno vakcinācijas laiks, lai nepaliktu neizlietotas devas. Aicinu jau tagad pieteikties pie saviem ģimenes ārstiem, paziņojot vēlmi vakcinēties un saskaņot telefonu numurus. Tādējādi būs iespējams katram paziņot par vakcinācijas sākšanos un vienoties par precīzu ierašanās laiku. Katram jāparedz 15 - 20 minūtes, jo ir ziema, ilgāks laiks paiet noģērbjoties un apģērbjoties, un minūtes 15 jāpavada ārsta kabinetā, lai piefiksētu iespējamas nevēlamas blaknes.

Vakcinācijai ir divas devas - 1. un 21. dienā, pie tam intervāls jāievēro precīzi. Imunitāte iestājas tikai 7. dienā pēc otrās devas saņemšanas.

Pēc pārslimošanas imunitāte ir īslaicīga, tādēļ jāvakcinē arī Covid-19 pārslimojušie pacienti. Uz bērniem šī vakcīna neattiecas.

Aina Brauķe, Ērgļu PSIA „ Ērgļu slimnīca" valdes locekle

Klusie Ziemassvētki

Aprūpes centra daiļava (eglīte) skaisti stāv skaista un uzlabo ikvienam aprūpes centra klientam un darbiniekam omu. Ņemot vērā situāciju valstī, esam pavadījuši klusus un mierīgus svētkus, ievērojot visus noteiktos ierobežojumus valstī. Tā 23. decembrī mūsu vadītāja sveica visus aprūpes centra klientus ar Ziemassvētku stāstu. Visas dienas garumā klausījāmies skaistākās Ziemassvētku dziesmas.

Ziemassvētku stāsts

Vēl kā vakar atceros ziemu, to visskaistāko, kad bridu caur kupenām, kurām pāri neredzēju… Tik silta roka, kas satvērusi manu, veda mani cauri šķietami nekad nebeidzamajam ceļam. Tas, tagad kavējoties atmiņās, tik maģiski šķiet.

Mīļa balss man teica:

- Bērniņ, nāc, nebaidies, mēs tiksim cauri šim sniegam. Bērniņ, man tev pārsteigums, tev patiks.

Mīļā balss mani pacēla pāri sniegu kalniem un teica:

- Bērniņ, skaties, skaties, kā saule rotaļājas sniegā. Tie dabas dotie dimanti visam pāri tik skaisti vizuļo. Tik skaista šī diena!
- Kur tu mani ved. Es jautāju?
- Bērniņ, Ziemassvētki nāk, mēs ejam eglīti lūkoties. Es gribu, lai nāc man līdzi, lai tā ir tevis atrasta, lai Ziemsvētku vakarā tā ir tevis rotāta, lai atceries pašu pirmo eglīti, ko kopā lūkojām. Tev katru gadu būs eglīte mājās, bet pirmo, ko kopā atradām, tu atcerēsies. Bērniņ, apsoli, ka, reiz ejot pēc eglītes, tu ņemsi līdzi savu bērniņu un radīsi atmiņas, kuras svētas kļūs, kuras tavs bērniņš visu mūžu godās.
- Tēti, kamdēļ Ziemassvētki tik īpaši šķiet?
- Tas tāpēc, bērniņ, ka Ziemassvētkos ikkatram sirds siltums atver durvis brīnumiem.
- Tēti, kāpēc brīnumi tik Ziemassvētkos notiek?
- Mīļo bērniņ, brīnumi katru dienu notiek, ja vien tici tiem. Paver savu skatienu tur, tur tu atradīsi savu pirmo brīnumu šodien…
- Tēti, skaties, cik skaista, cik skaista tā eglīte vizuļo! Tā mūsu, tā būs tā, kuru atcerēšos. Tā būs tā, kuru rotāšu par visskaistāko.

Kad vakars pāri sniegotiem laukiem laižas, mājās piparkūkas smaržot sāk. Tas nākamais brīnums - tā ir smarža, kas visiem ciešāk sanākt liek, smarža, kas vieno svētvakaram.

- Tēti, vai šonakt Ziemassvētki klāt? Vai šonakt Ziemassvētku vecītis man dāvanu nesīs, vai šonakt man būs tā lelle, kuru visu gadu tā kāroju?
- Mīļo bērniņ, es tev dodu lelles, cik vien vēlies un cik vien prasi. Kamdēļ šī, ko kāro, ir tik īpaša?
- Bet, tēti, ir taču Ziemassvētki, ir dāvanu laiks. Tu pats teici ir brīnumu laiks!
- Manu mīļo bērniņ, skat, mamma sēž pie galda un skatās uz mums ar mīlestību. Viņa smaida. Mūsu mamma visu dienu gatavoja, lai varam sēsties pie svētku galda.
- Jā, tēti, mēs visi kopā gatavojām.
- Jā, bērniņ, mēs visi kopā radījām brīnumu. Mēs kopā cepām piparkūkas pašas gardākās, kopā radījām smaržu, kas brīnumaina šķiet.
- Tēti, tad jau mēs paši brīnumu radījām.

- Jā, bērniņ, tu mani saprati. Brīnums ir mūsu ģimene. Brīnums ir smaidīga un laimīga mamma. Brīnums ir mīlestība, ko ik dienas paši radām, tik vien no rīta atverot acis, elpojot, mīlot un cienot.
- Mīļo tēti, man ir Ziemassvētku vēlēšanās. Es vēlos, lai Ziemassvētku vecītis ikkatrā ģimenē mīlestību nes. Iesaiņo to ar laipnību un pieliek brīnumu lentīti, kas visiem smaidīt liek. Es gribu, lai visā plašajā pasaulē visi mīl cits citu, es gribu, lai visi tic… lai tic brīnumiem. Es gribu, lai šajā svētajā naktī Ziemassvētku brīnums atrod ikkatru.

Lai visiem gaišs Jaunais gads un, vēlot visiem veselību, nosūtām labas domas ikkatram aprūpes centra klienta radiniekam, dodot iespēju sazināties ar saviem mīļajiem videozvanos, sazinoties ar sociālo darbinieci Ievu Liepiņu, 28003381.

Raksta un Ziemassvētku stāsta autore sociālā darbiniece **Ieva Liepiņa**
Ievas Liepiņas foto

LĪDZJŪTĪBA

Ar ko izmērīt dzīvi?
Ar ko mūžu mērīt?
- Ar septiņām pēdām. Es nezinu cita.
Ar to, kas paliek pēc nāves.
Ar cilvēcību.

L. Brīdaka

2021. gada 9. janvārī mirusi Ērgļu slimnīcas ilggadējā ārste neiroloģe **ILZE MIĶELSONE**.

Izsakam līdzjūtību ģimenei.

Ērgļu slimnīcas darbinieki

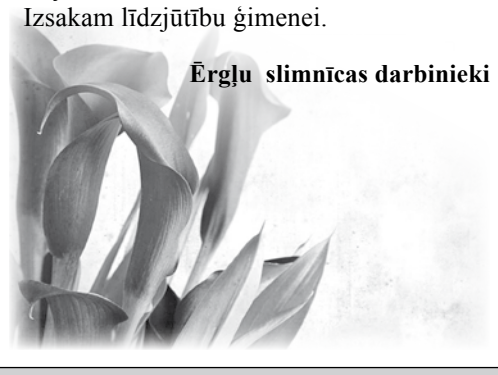

PIEMINAM MIRUŠOS:

Austra Biruta Rutka
mirusi 83. mūža gadā;

Valters Zvaigzne
miris 79. mūža gadā;

Jānis Normunds Eglītis
miris 59. mūža gadā;

Skaidrīte Jankiļeviča
mirusi 89. mūža gadā;

Aivars Zariņš
miris 65. mūža gadā;

Oskars Spalviņš
miris 80. mūža gadā;

Valentīns Grečņevs
miris 54. mūža gadā;

Oskars Buķelis
miris 67. mūža gadā;

Veronika Pāpe
mirusi 87. mūža gadā.

IZDEVĒJS – ĒRGĻU NOVADA PAŠVALDĪBA
Adrese: Rīgas iela 10, Ērgļi, Ērgļu pag., Ērgļu nov., LV-4840, tālr. 64871231
E-pasts: info@ergli.lv. Materiālus apkopoja: I. Daugiallo.
Iespiests: SIA "ERANTE", Madonā, Saieta laukums 2. Datorsalikums. Ofsetiespiedums. Metiens 1100 eksemplāri.
Par rakstu saturu, stilu un sniegtās informācijas precizitāti atbild autors.